

Kuusankosken alueella perjantaina 24.7. vierailut ukkonen aiheutti runsaasti tuotannonmenetyksiä sekä rikkoi koneita ja laitteita. Tuotannon uudelleenkäynnistäminen synnytti mm. PK 8:lla runsaasti ns. kottipaperia, joka hankauduttuaan koneen silintereihin syytytti vuorokautta myöhemmin uhkaavan tulipalon.

Sähkönsaanti kaikille Kuusankosken tehtaalle katkesi illalla klo 20.10. Tällöin keskeytyi toiminta mm. hienopaperiyksikön PK 7:llä, PK 8:lla ja arkkisalissa.

PK 7:llä aloitettiin paperinteko uudelleen lauantain vastaisena yönä klo 1.50. PK 8:lla paperi saatiin päälle vasta 5.30 lauantai-aamuna.

Hankauksesta tulipalo

Lähes täsmälleen vuorokausi siitä, kun sähkökatkos oli lopettanut paperinvalmistuksen PK 8:lla syytyi koneen liimapuristimen jälkeisen 5:n kuivatusryhmän alaosassa tulipalo. Palon todennäköinen

Sähköhäiriö pysäytti kaikki tehtaat

syy on paperin hankaus kuivaussylintereitä vasten.

Savunmuodostus laukaisi välittömästi sprinklerilaitteet ja koneen miehistö ryhtyi sammutustöihin ja estämään tulen laajenemisen.

"Koneen miehistö toimi palon yhteydessä ripeästi. Koneita ajettiin ryömimisnopeudella, palo-ovet suljettiin ja ilmastointi pysäytettiin tulen leviämisen estämiseksi", kertoo päivystysvuorossa lauantaina ollut käyttöpäällikkö **Rainer Sundström**.

Paikalle hälytetty tehdaspalokunta hoiti palon loppusammutuksen. Materiaalivahingot rajoittuivat vain palaneeseen sähkökaapeliin ja muutamaan päänvientaruun sekä siivouskustannuksiin. Valmis

paperi ei vahingoittunut.

Sen sijaan menetetyt tuotannon arvo oli huomattava, sillä paperinteko voitiin käynnistää vasta sunnuntai-aamuna klo 5.30.

Päällystetty- ja MG-paperiyksikössä PK 3 saatiin yli seitsemän tunnin työn jälkeen käyntiin klo 03.45. PK 4 käynnistyi nopeammin, jo puoli tuntia puolen yön jälkeen. PK 6 käynnistettiin keskiyöllä, mutta koneen runkoon osunut kuivatusviira vahingoittui sen verran, että se oli pakko vaihtaa seuraavana päivänä. Vaihtoon kului 8,5 tuntia.

Hiomo käynnistyi noin klo 23, vesilaitos ja jenkkiponeet olivat myös poissa tuotannosta pitkään. Päällystyslaitoksella päästiin ajamaan noin klo 23.

Monen seikan yhteisvaikutus

Sähkövoimaosastolla saatiin maanantaina 27.7. varmuus sähkökatkoon johtaneista syistä.

Alkusuynnä oli Heinolan suunnassa vallinnut ukonilma, joka aiheutti häiriöitä Etelä-Suomen Voima Oy:n 110 kV:n verkossa. Imatran Voima Oy:n Korian 110 kV:n sähköasemalla laukesi Voikkaan 110 kV:n sähköasemalle tulevan johdon katkaisija.

Tällöin osa tehtaiden

sähkökuormasta putosi releautomaatiikan ohjajana pois. Voikkaan sähköhiomon katkaisijat eivät kuitenkaan launneet tasavirtajärjestelmässä olleen vian vuoksi.

Omat sähkön tuotantokoneistot yrittivät täydentää syntynyttä 15–20 MW:n vajausta, mutta laukesivat syntyneestä ylikuormasta. Seurauksena oli täydellinen sähköhäiriö ja kaikkien tehtaiden pysähtyminen.

"Höyryt saatiin jo klo 10.30, mutta paineilman kanssa oli vaikeuksia myöhemmin", sanoo käyttöin-

sinööri **Aleksander Schoschkoff**.

Voikkaan paperitehtaalla PK 11:n seisokki kesti perjantai-illasta

klo 12:een seuraavana päivänä. Lisäviivästystä aiheuttivat mm. Sulzerin moottorin palo ja ongelmat raakaveden saannissa. PK 16 saatiin käyntiin noin klo 10.30 lauantai-aamuna ja PK 17 hieman aikaisemmin eli 8.45.

Voikkaan suurin kone, PK 18, tuli muuten ajokuntoon lauantai-aamupäivällä, mutta erityisesti kierroslukusäädetyt massapumpun rikkoutuminen ja varaosien saannin hankaluus aiheuttivat sen, että tuotanto päästiin aloittamaan vasta 20.30 lauantai-iltana. "Vaurio sattui pahimpaan mahdollisimpaan aikaan. Osa kunnossapitoväestä nimittäin aloitti lomaansa ja osa oli tulossa lomalta. Lisäksi perjantai on henkilökunnan kannalta muutenkin hankala päivä," sanoo tehtaanojohtaja **Pekka Holm**.

Klooria aamuyöllä

Klooritehtaan toiminta loppui niin ikään sähköjen katkeamiseen.

Jatkuu sivulle 10

Puun uitto käynnistyi suotuisasti

Puun uitto Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaalle on käynnistynyt suotuisasti. Voikkaan paperitehtaan talvehtinut 30 000 m³:n hiomopuunmäärä saatiin suunnitelmien mukaisesti tehtaalle käyttöön juhannukseen mennessä ja puun laatu oli hankintapäällikkö **Pentti Solinin** mukaan hyvä.

Tänä vuonna uuden uiton määrä Voikkaalle on 200 000 m³. Kaukaisimmat niput tulevat Pielavedeltä ja Keiteleen pohjoisosista. Uit-

topuu on Solinin mukaan tarkoitus saada kokonaisuudessaan tehtaalle marraskuun puoliväliin mennessä, joten Pyhäjärveen ei jää puita talvehtimaan.

"Tehdaspuulle on syytä antaa täysi tunnustus siitä, että tänä vuonna on talvella kaadetut puut saatu pääosin jo ajettua veteen. Aikaisempina vuosina niitä on ajettu pitkään kesää, jolloin puu on kuivunut ja laatu kärsinyt."

"Uittoa on jonkin verran haitannut poik-

keuksellisen märkä kevätkausi, jonka takia uintikyvyltään heikkokuntoisten puiden määrä on ollut keskimääräistä suurempi", Solin kertoo.

Voikkaan paperitehdas käsittelee tänä vuonna noin 640 000 m³ puuta. Määrästä toimitetaan Kymin hiomolle 100 000 m³. Reilu kolmannes Voikkaan puusta on uittopuuta, jota käytetään toukokuusta marraskuun puoliväliin.

Jatkuu sivulle 12

Osakeanti merkittiin täyteen

Kymmene Oy:n osakeanti, jonka merkintäaika päättyi kesäkuun alkupuolella, onnistui hyvin ja tuli merkityksi täyteen.

Henkilöstöannissa osakeita merkittiin lähes 3 200 henkilöä ja se tuli merkityksi yli kaksinkertaisesti.

Yhtiön hallitus päätti 16. kesäkuuta pitämässään kokouksessa, että 100 kappaletta tai vähemmän merkinneet yhtiöläiset saavat kaikki merkittämänsä osakkeet. Yli 100 kappaletta merkinneet saavat lo-

put osakkeet siten, että kunkin merkintää alennetaan samalla suhteellisella osuudella.

Yleisöanti tuli käytännöllisesti katsoen täyteen merkityksi.

Valtuutus ulkomaiseen osakeantiin

Kymmene Oy:n ylimääräinen yhtiökokous valtuutti kesäkuussa pitämässään kokouksessa yhtiön hallituksen toimeenpanemaan

suunnatun ulkomaisen osakeannin yhtenä tai useampana eränä.

Osakeannin enimmäismäärä on nimellisarvoltaan 100 milj. markkaa ja määräaika sen toteuttamiseen yksi vuosi. Osakeanti voidaan toteuttaa myös vaihtovelkakirja- tai optiolainan muodossa.

3.8. 1987

Viljapellon golfkentälle sivu 10.

Ennätykset murskaksi

Kymin taidekokoelmiin on heinäkuun loppuun mennessä tutustunut peräti noin 11 000 ihmistä kolmestatoista eri maasta. Tämä on suurin kävijämäärä Kymin läänissä koskaan järjestetyissä taidenäyttelyissä.

Näyttely on avoinna Kuusankoskitalossa elokuun yhdeksäntenä päivänä.

10 000:n kävijänä muistokirjan sai rouva Sirpa Kojärvi. Sivun 3.

POVARI

Joustoa ja sopeutumista

Alkukesän talvilomalta palattua jäi mietittävään luonnon myrsky ja myllerrys. Samaa rataa on helppo jatkaa pohdiskelemalla vaikkapa kansantaloustemme nykymurrosta ja tulevaisuuttamme yli-

päänsä. Jokapäiväisiä murheita löytyy etsimättä. Suomi on avoin talous, kansainvälisistä suhdanteista ja ulkomaankaupasta riippuvainen. Ei siis ihme, että energian hinnan ja dollarin vaihtokurssin muutokset idänkaupan huolineen tuovat elämään päivittäiset yllätyksensä.

Samanaikaisesti yritysten — jos mieli elää — on omaehtoisesti uusiuduttava. Sopeutumisestahan ja joustavasta selaisesta tässä ns. rakennemuutoksessa on kysymys. Sopeutumisesta siihen, mitä muualla maailmassa tapahtuu ja oppimisesta elämään uuden taloudellisen ilmastomme eli alhaisen inflaation, reaalikoron ja vahvan markan kanssa.

Onnistuakseen tulee sopeutumisilmion olla kuitenkin laajempi "kansanliike" kuin mitä vain yritysten yhteenliittymät ja/tai niitten eri osien purku ovat. Tuotantotoiminnan uudistaminen käy perin vaikeaksi, jos esim. työmarkkinapolitiikassa ei ymmärretä sen välttämättömyyttä ja rakennemuutoksen edellyttämää joustoa.

Vanhaa korjataan ja uutta luodaan investoimalla. Investointiaste on puolestaan riippuvainen kannattavuudesta. Ellei teollisuus menesty, eivät onnistu palveluelinkeinotkaan

työllistämisesään. Se on teollisuus, joka tähän maahan tuo valuutat. Sitä myötä mm. uuden teknologian ja tasavertaisen mahdollisuuden menestyä kansakuntien joukossa.

Liiketoiminnan kansainvälistymisestä huolimatta ovat menestymisen avaimet omissa käsissämme. Eräs avain on talouspolitiikan kaikkien eri osalohkojen aikaisempaa parempi keskinäinen viritys. Jos esim. tulo- ja finanssipolitiikka on löysää, kiristyvät rahamarkkinat. Eletään tätä päivää, jolloin kulutus hallitsee investointien kustannuksella. Tulevaisuuden kulutus luodaan kuitenkin vain investointien kautta.

Pitkä ja lyhyt tähtäys sekoittuvat helposti toisiinsa. Tämän päivän pyyteissä on vaikea nähdä huomista eli rakentaa maltillisesti pohjaa tulevaisuudelle.

Olkoon tuo tulevaisuus vaikkapa 30 vuoden päässä. Mikäli onnistuisimme talouspolitiikalla tukemaan rakennemuutosta, voisi kansantuote Suomessa kasvaa tuohon mennessä vaikkapa keskimääräistä 2,5 prosentin vuotuista vauhtia. Sekin merkitsi jo tulotason kaksinkertaistumista nykyiseen verrattuna.

Monet talousviisaat pitävät tätä mahdollisena. Suurimpina pullonkauloina he näkevät kaksi asiaa. Miten ensiksikin tuon kasvun edellyttämien investointien rahoitus kyetään järjestämään. Ja toiseksi. Miten joustavuutta työmarkkinoilla (maantieteellinen, koulutuksellinen, ammatillinen, palkallinen) kyetään lisäämään.

Cyril Schneider, Kymmene AG:

Kilpailu on kovaa Sveitsissä

Sveitsi on maailman seitsemänneksi suurin paperinkuluttaja.

Maassa käytetään vuosittain noin 1,2 miljoonaa tonnia paperia, mikä asukasta kohti laskettuna tekee suunnilleen 170 kiloa.

Kymmene Oy:llä on ollut oma myyntiyhtiö Sveitsissä vuodesta 1974 lähtien. Zürichissä toimiva Kymmene AG myy Kymin papereiden lisäksi tytäryhtiöiden, englantilaisen Star Paperin, saksalaisen Nordland Papierin ja ranskalaisen Boucher'n tuotteita yhteensä noin 10 000 tonnia vuodessa.

Kaikkiaan Kymmene Oy:n valmistamia papereita markkinoidaan Sveitsissä vuosittain nelisenkymmentätuhatta tonnia, mutta Kaukas-Voikkaa-ryhmän laadut myydään Finnpaperin kautta. Yhtiön paino- ja kirjoituspaperin markkinaosuus on noin 12,5 prosenttia.

Tukkukauppiaille ratkaiseva asema

Tukkukauppiat ovat toimitusjohtaja **Cyril Schneiderin** mukaan erittäin tärkeitä myyntiyhtiön kannalta — heidän kauttaan menee noin 75 prosenttia myynnistä. Suurimmat tukkurit ovat Mühlebach, Baumgartner, Biber Papier ja Sihl+Eika Papier. Loput tonnit menevät suoraan jalostajille ja jatkolomakapainajille.

Merkittävimmät Kymmene AG:n myymät laadut ovat Kymin hienopaperi, lähinnä jatkolomake ja rullat sekä Nordland Papierin arkilaadut. Kymiltä vietään Sveitsiin vuosittain noin 5 000 tonnia paperia.

Kilpailu on kova. "Naapurimaissa, Saksassa, Ranskassa ja Itävallassa on voimakas paperiteollisuus, jonka etu Kyymiin verrattuna on lyhyet kulje-

tusmatkat, paperi on asiakkaalla 1–2 päivässä. Useat tehtaista eivät myöskään ole suuria, joten ne pystyvät toimittamaan nopeasti ja joustavasti pieniä eriä, jollaisia Kymmene AG:nkin asiakkaat yleensä ostavat", Schneider kertoo.

Varastoilla joustavuutta

Suomesta laivattavan paperin matkaan kuluu 10–12 päivää. Myyntiyhtiö pyrkiikin kompensoimaan välimatkan aiheuttaman haitan varastoilla. Kymmene AG:lla on Sveitsissä palveluvarasto ja Lübeckissä, Saksan liittotasavallassa toinen varasto, joista asiakkaita pystytään palvelemaan nopeasti. Tehokkaita toimituksia edistää myös Kymin Euroservice-varasto tehtaalla.

"Suuri kiitos toiminnan joustavuudesta kuu-

luu päivittäin myyntiyhtiön kanssa asioivalle Kymin henkilökunnalle, joka on erittäin palveluorientista ja pyrkii täyttämään sveitsiläisten pikkutarkatkin toiveet mahdollisimman täsmällisesti", Schneider kiittää.

Kaupankäyntiä helpottaa hänen mukaansa myös se, että Sveitsissä Suomella on erittäin hyvän kauppakumppanin maine. Lisäksi maamme paperiteollisuus on kuuluisa korkeasta laadustaan, minkä takia asiakkaat haluavat hoitaa suhteitaan valmistajiin.

Hyvä vuosi

Kuluva vuosi alkoi Schneiderin mukaan lupaavasti, mutta kysyntä laimeni hieman loppukeväästä. Kaikkiaan tilanne näyttää hänen mielestään kuitenkin erittäin hyvältä.

Kymin uusi A4-laatu, KymCopy Lux, sekä

Cyril Schneiderin mukaan kuluva vuosi näyttää Kymmene AG:n kannalta hyvältä.

entistäkin paremmat päällystetyt paperit, KymArt Gloss ja KymexCote Gloss, ovat Schneiderin mielestä tervetullut lisä tuotevalikoimaan. "Mitä paremmiksi laadut tulevat, sitä paremmat mahdollisuudet meillä on myydä niitä, sillä keskieuroopalaiset laa-

tuvaatimukset ovat hyvin korkeat."

Tulevaisuudessa Kymmene AG pyrkii lisäämään A4-paperin osuuttaan Sveitsin markkinoilla. Samoin PK 9:n tuoman kapasiteetin lisäyksen myötä tavoitteena on kasvattaa rul-

Jatkuu sivulla 10

Suomen taiteen kultakausi esillä Kymmin taidekokoelmassa

Heinäkuun alussa avattu Kymi-ryhmän taidekokoelmien näyttely on ollut poikkeuksellisen suosittu alusta lähtien. Avajaistilaisuuteen osallistui lähes 400 kutsuvierasta.

"Näyttely on koottu 56 Kymi-ryhmän hallinnassa olevasta taidekokoelmasta. Nähtävänä on pääasiassa 1900-luvun taiteen tuotantoa. Mukana on mm. vuosisadan vaihteen kolmen mestarin, Albert Edelfeltin, Eero Järnefeltin sekä Pekka Halosen töitä", mainitsi apulaisjohtaja **Eero Niinikoski** tervehdyspuheessaan.

Varatoimitusjohtaja Peter Stackelbergin aloitteesta toteutettu näyttely on jaettu viiteen osastoon. Ensimmäisessä on esillä tehdasnäkymiä ja maisemamaalauksia, toisessa osastossa puolestaan Kymi-yhtiön perustajien ja toimitusjohtajien muotokuvia.

Kolmas osasto on omistettu Hugo Simbergin grafiikalle. Esillä on etsauksia sekä Ateneumin Taidemuseosta lainaksi saatuja alkuperäisiä etsauslevyjä ja Turun Taidemuseon lainaama juhla-adressi, jota varten etsaukset alunperin tehtiin. Neljännessä osastossa nähdään mm. Victor Westerholmin maineikkaita Kymijoen koski- ja suvantomaisemia. Viidennen osastoon on koottu joukko teoksia, jotka erottuvat suuren kokonsa ja aiheidensa mestarillisen käsittelyn johdosta.

40 vuoden perinteet

Opetusneuvos **Veikko Talvi** toteaa Kymmin taidekokoelmien näyttelyoppaan esipuheessaan, että Kuusankoskella oli edellisen kerran vastaavankokoinen näyttely 40 vuotta sitten. Tuolloisen näyttelyn, 'Kuusankosken kotien taidetta', järjesti Kuusankosken työväenopisto.

Neljä vuosikymmentä sitten pidetyssä näyttelyssä oli esillä myös muutama Kymi-yhtiön omistama maalaus. Kuitenkin vasta nyt on ensimmäisen kerran asetettu julkisesti yleisön nähtäväk-

Reilu viikko ennen näyttelyn päättymistä siihen oli tutustunut lähes 11 000 henkilöä.

si laajempi kokoelma, joka on valittu yhtiön eri kohteisiin Kuusankoskella sijoitetuista yli 200:sta teoksesta.

Opetusneuvos Talvi esittelee esipuheessa muutamia taitelijoita, joiden klassisia teoksia on näyttelyssä.

Talvi kertoo mm. turkulaisen Victor Westerholmin suhteen Kymi-yhtiöön pysyneen läheisenä ja taitelijan luovan toiminnan kannalta hedelmällisenä 1880-luvulta taitelijan elämänkaaren katkeamiseen saakka vuonna 1919. Tasan sata vuotta sitten Kymi-yhtiön toimitusjohtaja Ernst Dahlström osti nuorelta Westerholmilta Ahvenanmaa-nimisen taulun.

Professori **Aimo Reitalan** mukaan Westerholm oli ensimmäinen suomalainen maalari, joka määrätietoisesti syventyi talvi-eseen ulkoilmamaalaukseen. Suomen talvea Westerholm etsi mm. Kymintehtaalta, jonne hän saapui ensimmäisen kerran vuonna 1897. Vuosisadan vaihteen tienoilta näyttelyssä on mukana kaksi teosta.

Viimeisenä elinvuonnaan mestari viipyi Kymintehtaalla kolme kuukautta ja maalasi kymmenkunta taulua, joista yksi, näköala Hölsän myllyniemeen, on mukana näyttelyssä.

Westerholm vältti maisemissaan tehtaiden

piippujen ottamista mukaan. Sen sijaan uusia eurooppalaisia suuntauksia, neoimpressionismia ja täplämaalausta Suomeen välittänyt A.W. Finch otti kohteekseen öisen, tummanpuhuvan tehtaan, kertoo Talvi. Septem-ryhmän jäsen Verner Thome puolestaan esittää tehtaan kosken alistajana ja kolmas impressionistinen maalari, Santeri Salokivi, liittyy tehtaan ja Kymijoen pehmeämin yhteen.

Eero Järnefeltiltä näyttelyssä on kaksi tehdasnäkymää ja kuusi muotokuvaa. Kymmin sellutehdasta ja Laskelän tehdasta kuvaavat taulut on tehty realistisen näkemyksen perusteella. Muotokuvat ovat

hänen myöhäiskaudeltaan 1920- ja 30-luvuilta, jolloin hänen maineensa Suomen 'virallisena' muotokuvamaalarina oli vakiintunut. Kymiläiset tuntevat parhaiten yhtiön Järnefeltiltä tilaamat P.E. Svinhufvudin ja C.G.E. Mannerheimin suuri-kokoiset muotokuvat.

Muotokuvamaalareista näyttelyssä esiintyvät myös Antti Favén, Tauno Miesmaa ja englantilainen Kenneth Green.

Maalauksen rinnalla näyttelyssä on esillä Kymintehdasta vuosisadan vaihteessa kuvaava Hugo Simbergin etsaussarja. Tehdasnäkyminen kuvajana graafisin keinoin Simberg oli maassamme en-

simmäinen, sanoo Veikko Talvi esipuheessaan. Simberg oli vuonna 1899 tehnyt Kymi-yhtiölle tunnuksen ja tavaramerkin antiikin heraldisen kuvion aarnikotkan mukaan. Etsaussarjan taitelija valmisti Kymi-yhtiön toimitusjohtajalle, kauppaneuvos Ernst Dahlströmille vuonna 1901 lahjoitetun juhla-adressin kuvitukseksi.

Monipuolisuutta

Taideopiskelija **Helena Seppälä**, joka pyynnöstä esittelee näyttelyä siellä vieraileville ryhmille toteaa, että näyttely jakaantuu muutama teoskokonaisuuteen, joista ensimmäinen on ylätasanteelle sijoitetut joki- ja tehdasmaisemat. Ne ovat realistisia, mutta aiheita on käsitelty kunkin taitelijan maalarintemperamentin kautta.

Esimerkiksi Verner Thomé antautui mielellään värikokeiluihin ja pyrki välittömään ja kirikkaaseen ilmaisuun. Santeri Salokiven teoksissa puolestaan on hetkellisten luonnonvaikeutelmien tutkimista ja ilmavaa raikkautta. Eero Järnefeltin maalama kuva Laskelän tehtaasta puolestaan on todiste taitelijan tarkkaan realismiin pyrkivästä luonteenlaadusta.

Toinen selkeä ryhmä muodostuu muotokuvista, joita Kymi-yhtiön perustajista ja toimitusjohtajista on maalattu aina 1970-luvulle saakka. Ernst Dahlströmin on ikuistanut

Eero Järnefelt, jonka maine Suomen "virallisena" muotokuvamaalarina vakiintui tämän vuosisadan alkuvuosikymmeninä. Hän on maalannut muotokuvan myös kreivi Carl Robert Mannerheimistä, Kuusankoski Osakeyhtiön perustajasta ja marsalkka Mannerheimin isästä sekä Rudolf Elvingistä, Voikkaan tehtaan perustajasta.

Einar Ahlmanin muotokuvan on maalannut luonnorealismilla sattuvasti tavoittava Antti Favén.

Berndt Lindholmin Saaristolaismaisemassa heijastuu sitä murrosta, joka tapahtui maisemamaalauksessa viime vuosisadan lopulla.

Simbergin etsauksia esittelevän osaston jälkeen esitellään Kymijoen maisemia kuvaavia tauluja. Victor Westerholmin Kymintehtaan maisemia esittävä tuotanto käsittää puolensataa työtä, joista näyttelyssä on tumma melankolinen jokimaisema vuodelta 1902 ja kaksi maalausta vuodelta 1919. Viimeksi mainitut työt edustavat Westerholmin myöhäistuotannon parhaimmista.

Belgialaissyntyinen Alfred William Finch, modernismin uranuurtaja, puolestaan keskittyi mm. taulussa Näköala Mustaltavuorelta tutkimaan sivellintekniikkaa, valoa ja erityisesti ns. puhtaan paletin värejä.

Antti Favénin Julius Polinista maalaaman muotokuvan läheisyydessä on kaksi monumentaalista Eero Järnefeltin maalaamaa muotokuvaa. Vuonna 1933 valmistuneet, ylipäällikkö Mannerheimia Tampereen taisteluiden aikana 1918 ja itsenäisyyssenaatin puheenjohtaja Svinhufvudia kuvaavat taulut on tehty isänmaalliseen henkeen, ja ovat erinomainen osoitus Järnefeltin taidoista muotokuvamaalarina.

Kultakauden mestarilta, Pekka Haloselta, näyttelyssä on yksi teos, Tukinuittajat vuodelta 1925. Se on yksi, itsenäinen luonnos Halosen ILO:n toimitaloon, Geneveen, tekemästä seinämaalauksesta. Varsinainen tilaustyö on nykyisin Eduskuntatalon suuren valiokunnan istuntosalissa.

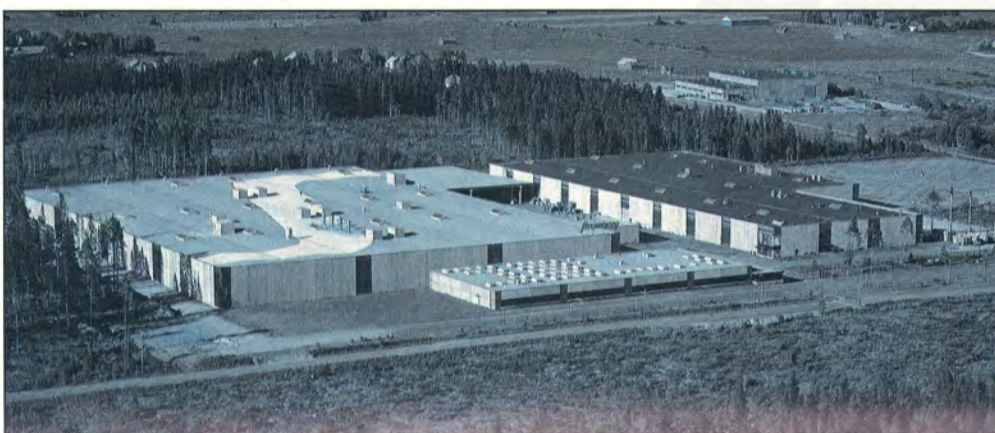

Runsaslukuisen avajaisyleisön lausui tervetulleeksi apulaisjohtaja Eero Niinikoski.

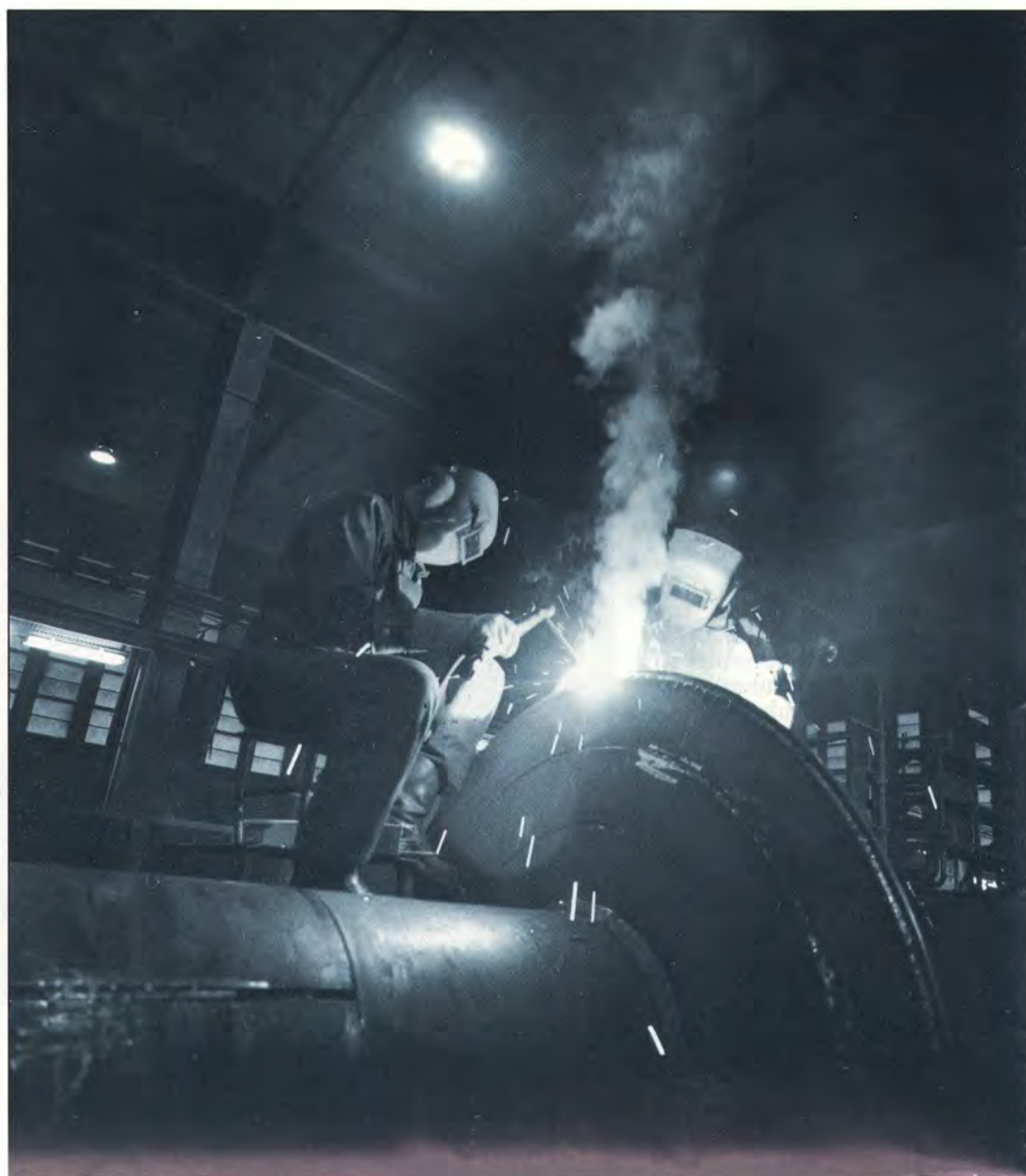
Metalli- ja lämpöteknisen teollisuuden ostanut Matti Mäyrä:

Olen aina halunnut yrittäjäksi

Tullessaan reilut kymmenen vuotta sitten silloisen Kymin Metallin johtajaksi dipl.ins. Matti Mäyrä oli yritysjohtajana klassisen tilanteen edessä. Liiketoiminnan kuluja piti vähentää, muuten tulosryhmän olemassaolo olisi vaarassa. Lääkkeet olivat karvaat, niiden vaikutuksia muistellaan vieläkin Högfors-tehtaissa. Niiden seurauksena kaikki tuolloiset Kymin Metallin osat toimivat edelleen, joskin toisiksi muotuneina.

Kauhajoella Sento Oy toimii Elektroluxin kanssa samoissa tiloissa.

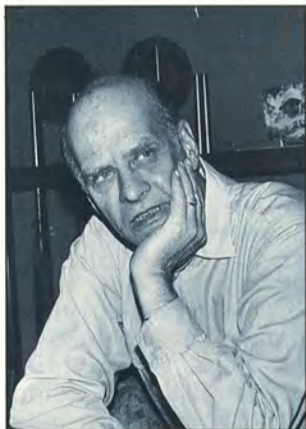
Heinolan konepajan päätuotteena ovat prosessiteollisuuden lämmönsiirtimet.

Tämän vuoden keväällä Matti Mäyrä, 57, päätyi ratkaisuun, joka hänen ikäiselleen yritysjohtajalle oli kaikkea muuta kuin tavanomainen. Hän osti Kymmene Oy:ltä koko metalli- ja lämpöteknisen teollisuuden, johon kuuluu tehtaita kolmella paikkakunnalla: lämmönsiirintuotanto Heinolassa, lämmittimien ja varaajien valmistus Kauhajoelle ja venttiilit tehdas Salossa.

Matti Mäyrä tuli Kymin Metallin johtajaksi vuonna 1976. Seitsemän vuotta myöhemmin Kymin Metallin siirtyi osaksi Strömbergin organisaatiota ja Mäyrä nimettiin ryhmän kehitystoimintaa ohjaavaksi ja investointeja koordinoivaksi johtajaksi. Strömberg-ryhmän lämpöteknikka-liiketoimintayksikön toiminnasta Mäyrä vastasi vuodesta 1986 lähtien.

Tehtävien muutokset eivät ole paljoa muutaneet Matti Mäyrän ajatuksia liikkeenjohtamisesta. Ihmisistä hän kuitenkin puhuu nyt enemmän kuin aikaisemmista mielialaista, tuotekehityksestä ja markkinoinnista.

Haastattelutilantees-

"Herättää aikamoista hämminkiä, jos johtavassa asemassa oleva henkilö päättää siirtyä yrittäjäksi. Ihmetellään, miten tuon ikäinen mies voi luopua kaikesta."

ta on yksi entinen elementti pois: piipunsavu. Tupakoinnin lopettaminen ei kuulemma tuottanut suurta tuskaa. "Olen nähtävästi polttanut 42 vuotta turhaan", Mäyrä velmuilee ja rämähtää nauruun.

Miksi?

Mäyrältä on turha kysyä, miksi hän osti Kymmene Oy:n metalli- ja lämpöteknisen teollisuuden. Aluksi hän kertoo oston aiheuttamia reaktioita, sitten antaa

epäsuoran perustelun ostolle.

"Herättää aikamoista hämminkiä, jos johtavassa asemassa oleva henkilö, jolla on korkea palkka, hyvät edut sekä turvalliset ja mukavat eläkeläispäivät lähellä, päättää siirtyä yrittäjäksi. Ajattellaan, että miten helvetissä tuonkin ikäinen mies voi luopua kaikesta ja lähteä", miettii Mäyrä.

"Tämä ihmettely huolestuttaa myös yhteiskunnallisena ilmiönä. Koko yhteiskunta on ruvennut meillä varmistamaan olemistaan ja ihmisistä on tullut samanlaisia. Jos joku hyppää tältä turvallisuuspolulta pois, ei tiedä, miten häneen pitäisi suhtautua, onko kysymyksessä onni vai onnettomuus."

"Nyt tajuan, että yrittäjiä ei tule henkilöistä, jotka ovat käyneet kouluja ja olleet organisaatioissa töissä. Koulutetun kansanosan yrittäjäyys on tavattoman heikkoa."

Mäyrä kertoo, että organisaatioissa työtään tekevät ihmiset ovat hänen elämänsä muutostaan eniten ihmetelleet. Vilpittömiä onnitteita on tullut vain muutamalta, jos-

kin yllättävältä taholta.

"Ne, jotka minut todella tuntevat, eivät ole ihmetelleet. He tietävät ajattelutapani: kerran täällä vain ollaan."

"Kunnollinen elämä ei voi olla varmistamista. Vain pari—kolme henkilöä sadasta on tajuunut asian samoin kuin minä: ihmisen pitää tehdä hyppyjä."

Mäyrä tyrmää otaksuman, että yritysjohtajan korkealta pallilta olisi helpompaa lähteä yrittäjäksi kuin alemmasta. "Yrittäminen on helpompaa silloin kun ei ole mitään. Se, että omistaa jotakin, on yrittämisen este."

Koti Karkkilassa

Kun Kymmene Oy parisen vuotta sitten myi Karkkilan valimon Suomalaisille, luopui se alueella myös muista kiinteistöistä. Tässä yhteydessä Mäyrä osti asunokseen vanhaan Kymin Metallin johtajan asuntona palvelleen, 1960-luvulla rakennetun talon. Rakennus on laajan puiston keskellä.

Talon julkisivu on läheisen Pyhäjärven suuntaan. Samalla pai-

"Kunnollinen elämä ei voi olla varmistamista. Kerran täällä vain ollaan. Ihmisen pitää tehdä hyppyjä."

kalla aiemmin sijainneissa puutalossa harkitsivat paikalliseen metalliteollisuuteen vaikuttavia päätöksiä niin Oscar Pohjolan-Pirhonen, Joel Ström, Edvard Cedercreutz ja Gustaf Arppekin. Carl Johan Cedercreutz ja Tor Stolpe asuivat nykyisessä rakennuksessa ennen Mäyrää.

Nyt Mäyrän yrityksen "pääkonttori" on Salossa, mutta toimitusjohtaja asuu edelleen Karkkilassa. Siellä, perinteisellä paikalla kypsyvät keskeisimmät päätökset.

"En minä ostanut metalli- ja lämpöteknikkaa myydäkseeni siihen kuuluvat laitokset jonkin ajan kuluttua pois", vakuuttaa Mäyrä.

"Toisaalta, kun lähdet tällaiseen yritykseen, en sitoudu mihinkään laitokseen lopullisesti. Jos tulee tilaisuus, jossa tehtaille tulee parempia toimintamahdollisuuksia, minä en ole toiminnan esteenä."

Mäyrä kertoo, että hänelle kävi toisin kuin kapteenille Jack Londonin kirjassa Merisusi. Tässä "maailman parhaassa kirjassa" miehelle ei koskaan tarjottu tilaisuutta, mihin olisi voinut tarttua.

Tällä kertaa tilaisuus tuli luontevasti esiin. Mäyrä nimittäin esitteli Salon, Heinolan ja Kauhajoen tehtaita ostajaehdokkaille. Toisaalta hän kertoo aina halunneensa yrittäjäksi.

"Sain sen vaikutelman, että kaikki ostajaehdokkaat eivät tienneet miksi he ostavat tehtaat, mitä niistä pitäisi maksaa eivätkä oikein sitäkään, mitä tehtaille pitäisi tehdä ostamisen jälkeen", kertoo Mäyrä, mutta arvelee ostajien tällä tavoin myös pyrkineen saa-

Teksti:
Reijo Virta

Kuvat:
Reijo Virta ja
Kymin arkisto

Salon tehdas valmistaa venttiilejä.

Hinta?

"Oliko maksamani hinta halpa vai kallis, siihen ei voida vastata. Tarjoukseni lähti arviosta, minkälaisen tuoton tehtaani pystyvät kehittämään ja minkälaisen lainan minä pystyn maksamaan takaisin."

"Siinä mielessä hinta oli kallis, että tehtaiden pitää parantaa toimintaansa huomattavasti, jotta ostos olisi kannattava."

Mäyrä kuitenkin myöntää, että nykyään 'kunniallisia' tehtaita saa niin alhaisella hinnalla, että 1970-luvulla sellaista ei olisi voinut kuvitellakaan. "Halpa hinta voi olla myös ansa. Tehdas myydään, kun sillä ei ole tulevaisuutta."

Yhtenäistä liikeideaa tehtailla ei toimitusjohtajan mukaan ole. "Eikä muuten tarvitse olakaan, sekin on ihmisten turhaa pyrkimistä täydellisyyteen."

Myöskään yhdistämissuunnitelmia ei tehdä. "Jos olen saanut jostakin liike-elämässä tarpeekseni, niin kaikista synergia-ajattelusta. Ainoa pulma on siinä, että itse joudun nyt miettimään kolmen alueen kehittämistä."

"'Kunniallisia' tehtaita saa nykyään niin halvalla, että 1970-luvulla sellaista ei olisi voinut kuvitellakaan."

maan myyjältä tietoja.

"Ajattelin, että jos kerran nuo aikovat hoitaa metalliteollisuuslaitosta, niin miksi en minä. Tiedänhan itse, mikä niiden arvo on, mitä ne tekevät ja vielä senkin, mitä niille pitäisi tehdä."

Mäyrä otaksuu, että Kymmene Oy:n kannalta hänen tarjouksellaan oli yksi suuri etu: kaikkien tehtaiden ostos. "Jos ostaa tukussa kaikki kolme, voi saada tukkualennuksen", sanoo Mäyrä ja vilkuttaa silmää.

Ei kikkoja

"Kikkailua varten en ole näitä tehtaita ostanut", painottaa Mäyrä. "Kikkaa varten riittäisi yksikin tehdas, kukaan ei osta kolmea laitosta sitä varten. Näillä tehtailla on oikein toimien mahdollisuuksia, se edellyttää vain huolellista talonpitoa. Keksintöjä ei tarvita, niiden hyödyntäminen vaatii aikaa ja rahaa — ja on sitäpaitsi vienyt monta tehdasta konkurssiin."

Kymin Metallin laitokset eivät Mäyrän mukaan sotien jälkeen

ole saaneet kokea vauhdikasta eteenpäinmenoa. Yhdeksi syyksi hän arvelee sen, että keskuspaikka oli valimo, joka luonteeltaan on aina vanhoillinen ja staattinen.

"Siksi lienee turha pelätä omistajanvaihdosta. Jos me nyt selviämme omin voimin, on aihetta olla ylpeä tehtaiden saamisesta jaloilleen."

Mäyrä haluaa säilyttää 'jos'-sanon. "Olen Heinolassa vilpittömästi sanonut, etten henkilökohtaisesti tiedä, saanko sen yksikön menemään hyvin."

"Nämä ovat kuitenkin kooltaan ihanteellisia yksiköitä. Tämä joukko tietää mitä se saa aikaan ja mikä ei onnistu. Jos väkeä on paikkakunnalla vaikkapa 3 000, on vaikea keksiä, miltä osin firma menee huonosti", selvittää Mäyrä.

"Jos raksimme pois kaiken turhan, keskitymme olennaiseen ja teemme sen tyydyttävän hyvin, pärjäämme. Maailmassa on niin

paljon puolinaista, keskeneräistä ja huonoa toimintaa, että tyydyttävä toiminta riittää, kun jättää tohloudet pois."

Mäyrä puhkeaa filosofoimaan. "Huonoissa yrityksissä menee ihmisiltä kantti, rohkeus. Siitä olen puhunut näissä kolmessa yrityksessä. Ei aina ymmärretä että tehtaani ovat kunnollisia, niiden tuotteilla on kysyntää ja että tuotteista voi saada oikean hinnan. Aina sanotaan, että köyhän pitää olla nöyrä. Sen voi myös kääntää: nöyrä on ja tulee aina olemaan köyhä."

Filosofointi senkun paranee. "Voidaan arvostella, että tehtaassa ei ole kipinää. Mutta sinne voi tulla ukko, joka syyttää kipinän roihuun. Joka paikassa on mahdollisuus."

Vanhalla väellä

Mäyrä lupaa kaikille nykyisille tehtaalaisilleen tilaisuuden yrittää, vaikka myöntää hyviäkin ihmisiä menetetyt. "Uuden väen hankkiminen ulkoa hoitamaan raju muutos on moraalisesti kohtuuton. Syyhän ei ole yrityksen työntekijöissä, vaan johdossa."

"Ei huonosti menevän yrityksen henkilökunnan tarvitse olla huono, siltä voi puuttua vain rohkeutta. Paljon tärkeämpää kuin siilautuminen on yrityksen ilmapiiri. Jäljelle jääneet voivat olla tsaissempia, rauhallisempia ja vähemmän aktiivisia, mutta ei lahjattomampia. Keskimäärin olen väkeäni tyytyväinen", määrittelee Mäyrä.

Metalli- ja lämpötekninen teollisuus on nyt Sento Oy

Matti Mäyrä ja Kymmene Oy solmivat 30.4.1987 kaupan metalli- ja lämpöteknisen teollisuuden siirtymisestä perustettavan yhtiön haltuun. Sopimus astui voimaan 1.5. Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi uuden yhtiön nimeksi 17.7. Sento Oy:n.

Tuotenimenä ja tehtaiden käyttönimenä on Högfors. Sento Oy:öön kuuluvat Salon venttiilitehdas, sähkölämmittäjä ja kuumaveden varaajia valmistava Kauhajoen teh-

das sekä Heinolan konepaja, päätuotteenaan prosessiteollisuuden lämmönsiirtimet.

Salon tehtaani liikevaihto on 45 miljoonaa markkaa, työntekijöitä on 110 ja toimihenkilöitä 35. Kauhajoen yksikön liikevaihto on 24 miljoonaa markkaa, työntekijöitä 65 ja toimihenkilöitä 25. Heinolassa liikevaihto on 25 miljoonaa markkaa, työntekijöitä 65 ja toimihenkilöitä 26.

Sento Oy:n keskushallinnon muodostavat toimitusjohtaja Matti Mäyrä, talousjohtaja Erkki Laitila ja projektijohtaja Olof Alander.

Työsuojelu on yhteistoimintaa ja vastuuta omasta työstä

Työsuojeluvaltuutetun tehtäviä vuodesta 1978 lähtien Voikkaan tehtaalla hoitanut **Markku Vanhala** on vankka Voikkaan puolesta puhuja. Viime vuosien organisaatiomuutokset yhtiössä ovat näkyneet myös hänen työssään. "On

Paitsi vastuu työsuojeluun liittyy oleellisesti myös ammattitaito. Työnsä hallitseva ihminen ei ole niin riskialtis.

Työsuojelu on yhteistoimintaa, ja siinä on Voikkaalla onnistuttu Vanhalan mielestä hyvin. Asioista pystytään keskustelemaan.

"Työturvallisuus lähtee ihmisestä", miettii Markku Vanhala.

helppo aistia, että ihmisellä on muutakin asiaa. Huolta tuntuu olevan niin työterveydestä kuin jokapäiväisestä leivästäkin."

"Tärkein tehtäväni on kuitenkin edustaa työntekijöitä työsuojeluun liittyvissä asioissa", hän täsmentää.

"Oikealla asennoitumisella työhön voi saada paljon aikaan, tämä näkyy tapaturmissakin. 'Hällä väli' — tyyli pitää unohtaa kokonaan. Saatua ohjeita ei saisi liiaksi oikoa."

Hän peruu hieman kritiikkiään: "Ihmiset ovat mielestäni kuitenkin vastuullisempia kuin ennen."

Markku Vanhalan mielestä työntekijältä vaaditaan nykyisin enemmän. "On omat työn mukanaan tuomat tavoitteet, joista on pidettävä kiinni — kova paine ja kiire saattavat aiheuttaa vaaratilanteita."

"Voikkaan tehdas on sekoitus vanhaa ja uutta, mikä tuntuu etenkin varamiesten työssä. Heidän on osattava vähän kaikkea. Mieleen tulee sähkömiehet. Aina ihmismetellään, miksi sähkömiehet ovat niin rauhallisia; on kuitenkin hiton hyvä etteivät ne miehet kiirehdi ja sählää", tuumii Vanhala.

Hän kertoo olevansa mukana neuvotteluissa, kun tehtaalle hankitaan uusia laitteita sekä osallistuvansa projektien esivalmisteluihin ja -neuvotteluihin.

15-vuotiaana tehtaalla aloittanut Markku Vanhala tietää, mistä puhuu kehuessaan uutta konesuunnittelua, jossa on mm. tapaturmariskien mahdollisuus pyrytty ennakoimaan ja poistamaan kokonaan. "Ennen suunnittelija teki ja tiesi kaiken teoriassa, käytäntö olikin sitten aivan toista."

Erilaiset itsensä kolhimiset ovat nykyisin yleisin tapaturma paperikoneella. "Ollaan kohan me tultu vähän könttäsiksi."

"Työsuojeluvaltuutettuna minulla on jonkinlainen moraalinen vastuu ja huoli tehtaani tapahtumista työajan ulkopuolellakin. Kun neljän jälkeen kuulee ambulanssin äänen, on heti mielessä ettei vaan tehtaalla olisi sattunut mitään."

Elokuun 30. päivä 50 vuotta täyttävä Markku Vanhala muistuttaa, että vaikka työturvallisuus koostuu monista eri tekijöistä ovat huolellisuus ja tarkkaavaisuus kaiken a ja o.

Lappeenrannan puuhuolto

käsittelee yli 3 miljoonaa kuutiota vuodessa

Lappeenrannan puuhuollon tehtävä on kaksijakoinen: Lappeenrannan tuotantolaitosten, mekaanisen metsäteollisuuden — mukaan lukien Nurmeksien ja Soinlahden sahat — ja Juankosken kartonkitehtaan puuhankinnan ohjaus yhteistyössä Tehdaspuun kanssa sekä Lappeenrannan tehdasvaraston hoito ja kuorimoiden puunsyöttö.

Vuosittain Lappeenrannassa käytetään noin 3,3 miljoonaa kuutiometriä puuta, josta reilut 300 000 m³ on oman sahan havuhaketta ja vaneritehtaan viiluhaketta.

Kuusta Kaukaan paperitehdas nielee vuodessa 400 000 m³. Sellutehdas puolestaan käyttää mäntyä pyöreänä puuna suunnilleen 550 000 m³ ja oman sahan mäntyhaketta 300 000 m³. Koivua keitetään selluksi 900 000 m³, minkä lisäksi vaneritehtaan viiluhaketta tulee vuosittain noin 50 000 m³.

Mekaaninen metsäteollisuus tarvitsee vuosittain mäntytukkeja yhteensä lähes 700 000 m³. Määrästä Kaukaan saha käyttää 500 000 m³ ja Nurmeksien saha 175 000 m³. Pikisaaren sahan tarve on lisäksi noin 40 000 m³ vuodessa, mutta sen toiminta päättyy syyskuun loppuun.

Kuusitukkeja sahataan yhteensä noin 550 000 m³ vuodessa. Soinlahdessa kulutus on noin 190 000 m³, Kaukaan sahalli 225 000 m³ ja Pikisaaren sahalli 120 000 m³. Pikisaaren sahan py-

Kymmene Oy:llä on kaksi suuret määrät puuta käyttävää integraattia: Kymi-ryhmän tuotantolaitokset ja Voikkaan paperitehdas Kuusankoskella sekä Kaukas-Voikkaa-ryhmän ja mekaanisen metsäteollisuuden laitokset Lappeenrannassa. Yhtiön vuosittain käyttämän puumäärän, lähes 6,5 miljoonan kuutiometrin, hankinnasta ja ohjailusta vastaavat Kuusankosken ja Lappeenrannan puuhuollot yhteistyössä Tehdaspuun kanssa. Kuusankosken puuhuolto on esitelty Uutiskymissä 12/86, tällä kertaa vuorossa on Lappeenranta.

sähtyessä Kaukaan saha siirtyy kolmeen vuoroon, joten puunkulutus pysyy suunnilleen ennallaan. Kuusitukkeja käytetään lisäksi vanerin valmistukseen 75 000 m³ vuodessa.

Vaneritehtaan raaka-aineena käytetään koivua, Kaukaalla 100 000 m³ vuodessa ja Viipurin vaneritehtaalilla 60 000 m³.

Tuontipuuta Lappeenrantaan tulee vuosittain noin 600 000 m³. Määrä on pääasiassa koivukuitupuuta, joka tuodaan rautateitse tai laivalla Saimaan kanavaa myöten.

Uittamalla noin puolet

Lappeenrannassa käytettävästä kotimaisesta puusta reilusti yli 50 prosenttia kuljetetaan uittamalla. Tänä vuonna määrä tulee hankintapäällikkö **Jukka Olkkosen** mukaan olemaan noin 1,2 miljoonaa m³.

Lappeenrannan tuotantolaitokset ovat Olkkosen mukaan ilmeisesti Suomen uittovaltaisimpia. Tehtaat sijaitsevat Saimaan vesistön eteläreunassa ja puun hankinta-alueet ovat perinteisesti olleet Saimaan vesistön var-

Lappeenrannan puuhuoltoa johtava hankintapäällikkö Jukka Olkkonen (vas.) lähimpien apulaistensa, käyttöinsinööri Jukka Kärrin ja hankintateknikko Ossi Honkatukian kanssa.

silla. Nykyisin kaukain niputuspaikka on Nurmeksien Kuokkasenkoskella.

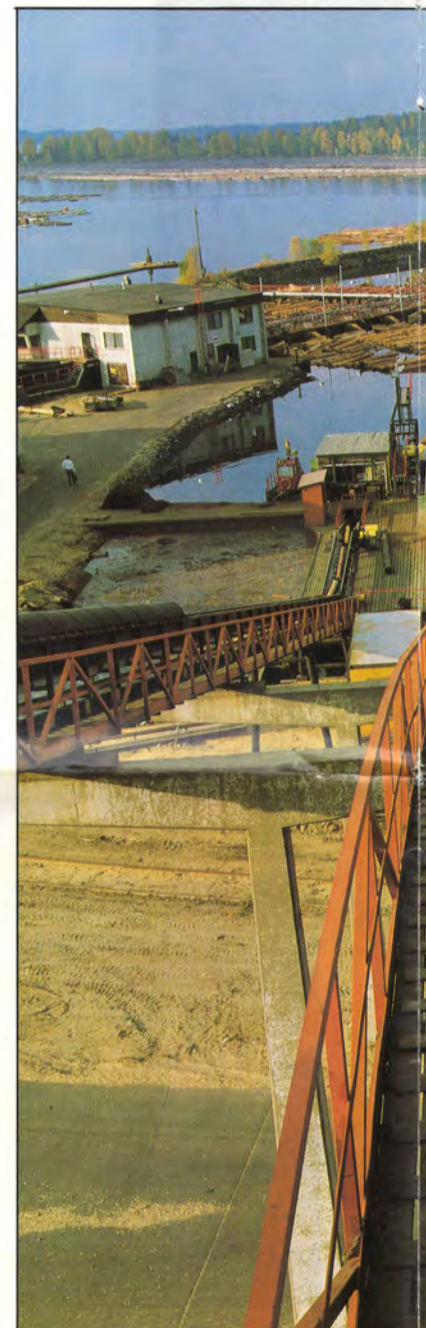
”Vesikuljetus on edullinen kuljetusmuoto, mutta uittettava puu on myös pitempään kuljetuksessa sitoen pää-

omaa. Lisäksi se vaatii enemmän käsittelyä ja kalliit laitteet tehdaspäässä”, Olkkonen arvioi.

Luontaisen autokuljetuksen alue, eli alue,

jolta on halvempaa kuljettaa puut suoraan autolla tehtaalle, on kuitenkin yllättävän lyhyt, 60–100 kilometriä tapauksesta riippuen.

Uittotarpeeseen vaikuttavat myös Saimaan ranta- ja saarimetsät, joista ei ole muuta kuljetusvaihtoehtoa kuin uittaminen.

Kaukaan saha käyttää vesivarastoon mää-

Tehdasvarastossa työskentelee 3 hinaajaa ja 4 hinausmoottoria. Nippulauttojen purkutyössä käytetään kahta log sorter -tyyppistä 'vesitraktoria', Pinusta ja Betulaa, joista jälkimmäinen kuvassa.

...ttää vuodessa mäntytukkeja noin 500 000 m³ ja kuusta noin 225 000 m³. Taustalla näkyvään tuu kerrallaan 700 000 m³ puutavaraa.

Suuri tehdasvarasto

Lappeenrannan puuhuollon vastuulla on

myös tehdasvaraston hoito. Varaston vesialue on kooltaan noin 150 hehtaaria, johon kerralla mahtuu suunnilleen 700 000 m³ puuta. Vuoden aikana ve-

sivaraston läpi kiertää 1,5–2 miljoonaa m³. Osa siitä on maakuljetuksien tuotua puuta, joka kierrätetään vesivaraston kautta. Maavarastoon sopii lisäksi 100 000 m³.

80-luvulla on investoitu puunkäsittelyyn: puun vastaanotto on uusittu täydellisesti. Vesivarastoon on rakennettu puuterminaali ja varasto on järjestelty uudelleen.

Laitosten puunsiirtostrategia on Olkkosen mukaan syntynyt vuosikymmenien aikana. ”Emme voi välttyä siltä, että uittokauden lopulla varastossa on paljon puuta. Jos syksyllä ei varastoitaisi puuta, ei näillä resursseilla kyettäisi tyydyttämään tehtaiden puuntarvetta läpi vuoden”, hän kertoo.

”Kun tehtaot syövät talvella tehdasvarastoa ja saavat täydennystä maakuljetuksien, raaka-aine riittää kevääseen asti eikä ylivuotista puuta jää seisomaan.”

Ohjailu tehokkaampaa

Fusion jälkeen mahdollisuudet ohjailuun kotimaista ja tuontipuuta konsernin eri tehtailla ovat Olkkosen mukaan parantuneet. Uittokauden aikana Lappeenrannassa käytetään uittopuuta ja Saimaan kanavan kautta laivalta tuotua tuontipuuta. Rautatiekuljetukset puolestaan ohjataan Kuusankoskelle. Talviaikana tuontipuuta viedään enemmän rautateitse Lappeenrantaan ja Kuusankoskelle. Talviaikana tuontipuuta viedään enemmän rautateitse Lappeenrantaan ja Kuusankoskelle. Talviaikana tuontipuuta viedään enemmän rautateitse Lappeenrantaan ja Kuusankoskelle.

Mekaanisen metsäteollisuuden kannalta hankinnan painopiste on muuttunut hieman ja hyvälaatuisen tukkipuun hankintaan pystytään kiinnittämään paremmin huomiota kuin ennen.

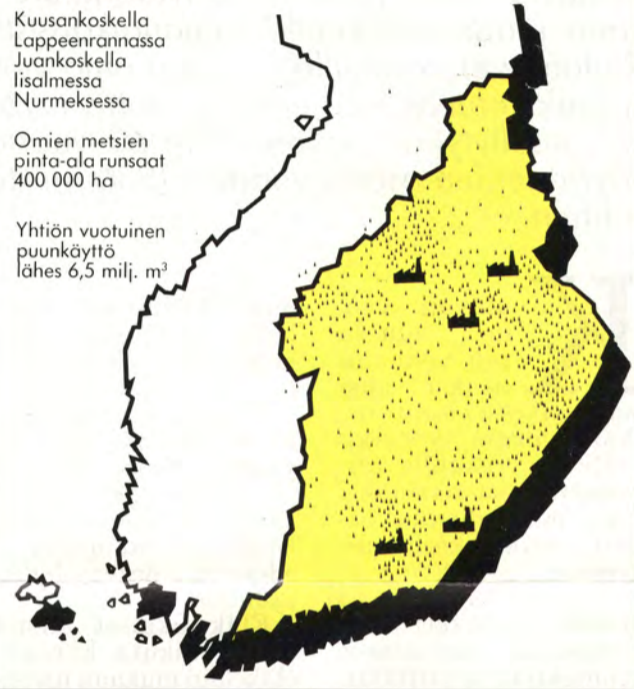
KYMMENE OY:N PUUNHANKINTA-ALUE JA OMAT METSÄT

Metsäteollisuuden tuotantolaitokset

Kuusankoskella
Lappeenrannassa
Juankoskella
Iisalmessa
Nurmeksessa

Omien metsien pinta-ala runsaat 400 000 ha

Yhtiön vuotuinen puunkäyttö lähes 6,5 milj. m³

Laatu seurantaan

Vuoden 1987 alusta on kaikki järeät puut otettu tiukkaan laatu-seurantaan. Tukeista otetaan hankinta-alueittain näytteet, joten laatu-seuranta perustuu faktoihin eikä pelkästään arvioihin.

Toinen tiukan kontrollin kohde on muovi, joka Olkkosen mukaan vielä 80-luvun alussa oli melkoinen ongelma. ”Nyt tilanne on aika hyvin hallinnassa, osaksi uuden kuorimon ja osaksi asennekasvatuksen ansiosta. Asia on kuitenkin pidettävä jatkuvasti mielessä, koska pienikin muovimäärä puun joukossa riittää pilaamaan päivän keiton.”

Teksti:
Kimmo Rekimies

Kuvat:
Kaius Hedenström ja
Kimmo Rekimies

Lappeenrannan puuhuollossa työskentelee keskimäärin noin 100 henkilöä. Osaston vakituisten työntekijöiden määrä on suunnilleen 80, joiden lisäksi varaston puunkäsittelyssä työskentelee uittokauden aikana nelisenkymmentä henkeä.

Osastopäällikkö Olkkosen lähimpinä apulaisina toimivat käyttöinsinööri **Jukka Kärri** ja hankintateknikko **Ossi Honkatukia**. Kärri avustaa Olkkosta operatiivisessa toiminnassa ja on työnjohton esimies. Honkatukia puolestaan vastaa puun vastaanotosta, mittauksesta ja laadunvalvonnasta sekä toimii mitaustyönjohton esimiehenä.

Eläkkeen eri muodot

Eläkkeelle siirrytään perinteisesti 65 vuoden iässä. Vuoden 1986 alussa eläkkeelle siirtyminen tuli huomattavasti joustavammaksi, kun uudet eläkemuodot, yksilöllinen varhaiseläke ja varhennettu vanhuuseläke antavat mahdollisuuden siirtyä tietyn edellytyksin eläkkeelle jo ennen yleistä eläkeikää. Tämän ansiosta esim. puoliset voivat halutessaan jäädä eläkkeelle samanaikaisesti. Rintamaveteraaneille on luotu oma varhaiseläketurva jo aiemmin, mutta myös sen edellytyksiä lievennettiin 60 vuotta täyttäneiden osalta vuoden 1986 alusta lähtien.

Kuluvan vuoden alussa tuli voimaan lisäksi uusi varhaiseläkemuoto, ikääntyneille työntekijöille ja yrittäjille tarkoitettu osa-aikaeläke, joka mahdollistaa asteittaisen eläkkeelle siirtymisen.

Työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet ovat ennestään turvanneet työntekijän ja yrittäjän toimeentulon, jos työkyvyttömyys tai työttömyys on kohdannut hänet ennen eläkeikää.

Varhaiseläkkeet voidaan jakaa kolmeen ryhmään: iän, sairauden tai vamman sekä työttömyyden perusteella määräytyvät eläkkeet.

Vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke

Työeläkkeen vanhuuseläkkeen työntekijä saa hakemuksesta täytettyään 65 vuotta. Edellytyksenä on myös, että TEL:n piiriin kuuluva työsuhte on päättynyt.

Varhennettua vanhuuseläkkeen voi työeläkkeen osalta saada 60–64-vuotias hakija. Ehtona on ainoastaan TEL-työsuhteen päättäminen, terveydelliset yms. seikat eivät vaikuta eläkkeen saamiseen.

Varhennettu vanhuuseläke maksetaan kuitenkin alennettuna ja alennus säilyy myös sen jälkeen, kun eläkkeensaaja täyttää 65 vuotta. Tällöin myös perhe-eläke lasketaan alennettuna pohjalta. Varhennettua vanhuuseläketä saavan

mahdollisuuksia osallistua ansiotyöhön eläkeikäna ei ole rajoitettu.

Kansaneläkkeen vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Myös sen voi 60–64-vuotias hakija saada varhennettuna. Eläkkeen saaminen ei edellytä työntöön lopettamista.

Eläkeikäiset ansiot eivät vaikuta kansaneläkelain mukaan myönnettyn varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

Vanhuuseläkkeet ovat sekä työ- että kansaneläkkeen osalta veronalaista tuloa.

Työkyvyttömyyseläke

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisen ehtona on, että henkilön kyky tehdä omaa tai vastaavaa työtä on alentunut sairauden tai vamman takia yhtäjaksoisesti ainakin vuoden ajaksi vähintään kolmella viidesosalla. Osatyökyvyttömyyseläkkeen edellytyksenä on työkyvyn aleneminen vähintään kahdella viidesosalla.

Eläke myönnetään määräajaksi tai toistaiseksi, jolloin se muuttuu eläkeiässä samansuuruisiksi vanhuuseläkkeeksi ilman eri hakemusta.

Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistosta tai työpaikkakassasta lähetetään kehoitus hakea työeläketä, kun henkilö on saanut sairauspäivärahaa 150:ltä päivältä ja työkyvyttömyys ilmeisesti jatkuu. Työkyvyttömyystapauksissa sairauspäiväraha on ensisijainen.

Eläkeosaston henkilökunta vastaa eläkkeisiin liittyviin kysymyksiin ja avustaa hakemuksen tekemisessä.

Tämä merkitsee sitä, että ennen eläkkeen alkamista ko. henkilö saa ensin sairauspäivärahaa 300 päivältä. Ellei päivärahaoikeutta ole tai hakemus on hylätty, voi työeläkehakemuksen tehdä välittömästi.

Työkyvyttömyyseläke ei edellytä kokonaan ansiotyöstä luopumista, mutta täyttää työkyvyttömyyseläketä saavan ansiot saavat nousta korkeintaan 40 prosenttiin eläkepalkasta kuukaudessa. Osa-eläketä saavan keskimääräiset ansiotulot saavat olla korkeintaan 60 prosenttia eläkepalkasta.

Työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on yleensä oikeus myös kansaneläkkeeseen, joka myönnetään päivärahakauden päätyttyä.

Työkyvyttömyyseläke myönnetään määräajaksi tai toistaiseksi, jolloin se muuttuu 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi.

Kansaneläkeoikeuden säilymiseksi ovat vain vähäiset ja satunnaiset sivutulot sallittuja. Sekä työ- että kansaneläke ovat veronalaista tuloa.

Yksilöllinen varhaiseläke

Työeläkkeenä yksilöllistä varhaiseläketä voi hakea 55–64-vuotias, pitkään työelämässä mukana ollut henkilö, jonka työkyky on laskenut pysyvästi siinä määrin, että ansiotyön jatkamista ei pidetä kohtuullisena.

Yksilöllinen varhaiseläke on täyden työkyvyttömyyseläkkeen suurin. Kun hakija saavuttaa eläkeiän, yksilöllinen varhaiseläke muuttuu samansuuruisiksi vanhuuseläkkeeksi ilman eri hakemusta.

Kansaneläkkeenä maksettavan yksilöllisen varhaiseläkkeen saamiseksi ehdot ovat samat kuin työeläkkeen.

Yksilöllistä varhaiseläketä joko työ- tai kansaneläkkeenä saavan henkilön kuukausitulot eivät saa ylittää 776 markkaa kuukaudessa.

Yksilöllinen varhaiseläke on verotettavaa tuloa samalla tavoin kuin työkyvyttömyyseläkekin.

Rintamaveteraanien varhaiseläkkeet

Rintamaveteraanien on mahdollista saada joko rintamaveteraanien varhaiseläketä (RIVE) tai rintamasotilaseläketä.

Rintamaveteraanien varhaiseläkkeen voi saada alle 65-vuotias rintamapalvelutunnuksen saanut henkilö, joka on viimeisten 15 vuoden aikana tehnyt ansioeläkelakien piiriin kuuluvaa työtä vähintään 10 vuotena, eikä työntöön lopettamisesta ole kulunut yli vuotta.

Nämä ehdot riittävät, jos hakijalle on vahvistettu sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste tai hän on ollut sotavankina. Muutoin vaaditaan vähintään 58 vuoden ikä, työkykyä haittaava vamma tai sairaus. 58–59-vuotiailla tulee olla lisäksi vähintään vuosi rintamapalvelusaikaa.

Veteraaniläketä maksetaan eläkeikästä asti, jolloin se muuttuu

samansuuruisiksi vanhuuseläkkeeksi ilman eri hakemusta.

Rintamaveteraanien varhaiseläke on samaan ajankohtaan lasketun työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen lakisääteisen perusturvan osalta.

Veteraaniläke on veronalaista tuloa. Eläkkeensaaja voi ansaita työtuloja alle 776 markkaa kuukaudessa.

Rintamasotilaseläkkeen edellytys on, että hakijalla on rintamasotilas- tai rintamapalvelustunnus. Hänen on oltava pienituloinen eikä hän saa kansaneläketä. Eläketä voivat anoa 55–64-vuotiaat. Alle 60-vuotiailla lisävaatimuksena on alentunut työkyky. Eläketä maksetaan kansaneläkkeen alkamiseen asti. Hakemus jätetään Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoon.

Rintamasotilaseläke on verotonta tuloa. Eläkeikäiset tulot vaikuttavat eläkkeen määrään pienentävästi.

Työttömyyseläke

Työttömyyseläkkeen saamisen edellytys on 60 vuoden ikä. Lähivuosina, viimeksi vuonna 1985, ikäraja on alennettu poikkeuslaila 55 vuoteen, joten työttömyyseläkkeelle voivat ennen 60 ikävuotta päästä vuonna 1930 tai sitä aikaisemmin syntyneet. Lisäksi edellytetään, että hakijalle on maksettu työttömyyspäivärahaa vähintään 200 päivältä viimeisten 60 viikon aikana. Myös ansiopäivärahaa enimmäisajan saaneelle voidaan myöntää eläke.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi ja se muuttuu eläkeiässä samansuuruisiksi vanhuuseläkkeeksi ilman eri hakemusta. Eläke on samaan ajankohdtaan määritellyn täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen.

Kansaneläkkeen työttömyyseläkkeen saamis- edellytykset ovat samat kuin työeläkkeen. Samoin eläkkeen alkaminen ja jatkuminen noudattaa työeläkkeen vastaavia säännöksiä. Kansaneläke on työkyvyttömyyseläkkeen suurin.

Käyttäjän näkökulmasta

Teksti:
Kimmo Rekimies

Kuva:
Tuomo Pitkänen

Sekä työ- että kansaneläkelain mukainen työttömyyseläke on veronalaista tuloa. Työttömyyseläkettä ei makseta niiltä kuukausilta, joina eläkkeensaaja on työssä ja hänen ansiionsa ylittävät 1 552 markkaa kuussa.

Osa-aikaläke

Kuluvan vuoden alusta lähtien voi hakija, joka on täyttänyt 60 vuotta ja ansainnut viimeisten 15 vuoden aikana työeläkettä vähintään 5 vuotta, saada osa-aikaläkkeen. Osa-aikaläkettä ei voi saada kansaneläkkeenä.

Osa-aikaläke korvaa osan ansiotulon vähentymisestä. Eläkkeen määrä riippuu hakijan iästä. Osa-aikaläke muuttuu eläkeikässä vanhuuseläkkeeksi ellei henkilö ole sitä ennen hakenut työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä. Tällöin eläke muodostuu erikseen kokopäiväiseltä työajasta lasketuista eläke-eristä.

Osa-aikaläke on verotettavaa tuloa. Eläkkeensaajan tulot voivat vaihdella työajasta riippuen 30–70 prosenttia kokoaikaisesta ansiotulosta ilman, että hän menettää osa-aikaläkkeen.

Eläkkeen hakeminen

Kymin palveluksessa olevien henkilöiden työeläkelaitos on Kymin Eläkesäätiö. Palvelupisteinä toimii yhtiön eläkeosasto, jonka osoite on Valtakatu 21, 45700 Kuusankoski.

Yhtiölläiset voivat jättää työeläkehakemuksensa eläkeosastolle, jossa myös avustetaan hakemuksen tekemisessä, vastataan eläkkeitä koskeviin kysymyksiin sekä pyydettyä annetaan ennakkolaskelma tulevan eläkkeen määrästä.

Työeläkehakemuksen voi myös tehdä kaikissa eläkelaitosten kontoreissa, pankeissa, postitoimipaikoissa ja Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoissa.

Kansaneläkehakemus tehdään aina Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistossa.

Pari viimeistä juttuani ovat olleet melko teknisiä, joten nyt on aika antaa käyttäjillekin puheenvuoro. Uhrikseni valitsin **Kerttu Rossin** osto-osastolta.

Kerttu on ostojohtaja **Sakari Lahdelman** sihteeri. Hän tuli viime vuoden maaliskuussa yhtiön palvelukseen Rosenlew Oy:ltä Porista ensin kirjoituskeskukseen ja elokuussa Sakari Lahdelman sihteeriksi. Siitä lähtien Kerttu on ollut itsenäiskäytön aktiivinen asiakas.

Johtaja Lahdelmalla oli henkilökohtaisena mikrotietokoneenaan Toshiba kannettava mikro, jolle oli jo tehty ohjelmia sellutoimitusten hinnoittelua ja koordinoitua varten Lotus 1-2-3 -työkaluohjelmistolla.

”Jo edellisessä työpaikassani olin käyttänyt mikroja, joten Lotus ei ollut ihan vieras. Aluksi jouduin tekemään taulukoihin pieniä muutoksia ja lisäyksiä sekä korjailemaan muuttuneiden toiveiden mukaan myös Lotuksen makroja. Puolisen vuotta teimme toi-

tä samalla koneella ja maaliskuussa sain itsellenikin IBM:n AT-mallisen mikron”, Kerttu kertoo.

Seuranta- taulukoita

Tällöin otettiin käyttöön myös Lotus Symphony -työkaluohjelmisto. Sellulaivauksien ja tuotantolaskelmien sekä budjettien seuranta-
taulukoita Kerttu on tehnyt itse. Työssä ovat olleet hyvänä apuna Symphonyn perus-, jatko-, makro- ja grafiikkakurssit.

”Kursseilla sain paljon sellaista tietoa, jota voin hyödyntää työssäni. Kursseilla ei kuitenkaan tule valmiiksi taitajaksi, vaan omaa aikaa kannattaa uhrata tietojen syventämiseksi. Näppäinkauhu ja pelko isommista erheistä poistuu tekemällä sekä rohkeus kysyä neuvoja ongelmatilanteissa kasvaa.”

Sihteerityöhön oleellisesti kuuluvat muistiot ja kirjeet Kerttu tekee nykyään DW4-tekstin-käsittelyohjelmalla. ”En voisi kuvitellaakaan palaavani takaisin kir-

Kerttu Rossin mukaan mikrolla pystyy tekemään rutiinityöt nopeasti ja laite helpottaa työtä kiireen keskellä.

joituskonekauteen. Vanhojen pohjien hyväksikäyttö ja korjaus jouduttaa huomattavasti kirjoitustyötä. Myös kalenteriohjelmisto on hyvin tarpeellinen muistuttamaan sekä omista että esimieheni tulevista tapaamisista ja töistä.”

MEMOilla viestejä

Elektroninen posti — MEMO — on Kertun

mielestä käyttökelpoisen jätettäessä viestejä ja kysymyksiä henkilöille, joita on vaikea tavoittaa puhelimella. Se on kätevä myös osaston sisäisessä postissa ja sillä on hyvä lähettää kysymyksiä esim. tietopalveluun.

MEMOn mahdollisuus lähettää ja vastaanottaa TELEX-sanomia on nopeuttanut liikennettä tytäryhtiöihin. ”Nyt saan lähetettyä kiireelliset sanomat omasta työpisteestäni ja saapuvat

sanomat ohjautuvat joko omaani tai Sakari Lahdelman postilaatikkoon, josta ne ovat heti luettavissa. Uusimpana piirtenä on ollut pari viikkoa mahdollisuus selata varastonimikkeitä keskustietokoneesta”, Kerttu kertoo.

”Olen ollut tyytyväinen koneen ja omaan työnjakooni. Kone tekee ikävät rutiinit nopeasti ja helpottaa työtä kiireen keskellä. Minulla ei ole atk-koulutusta, mutta laitteiden käyttö on helppoa ja tämä työkalu sopii myös naisen käteen.”

Kerttu toivoo palvelu-
luettelo tukihenkilöistä, jotta ongelmatilanteissa voisi osoittaa avunpyynnöt suoraan henkilölle, joka parhaiten tuntee ohjelmat ja laitteet.

Tuon toiveen osalta voin lohduttaa Kerttua ja muitakin palveluesittettä kaipaavia: Kesän aikana tulemme julkaisemaan moisen paperin. Hyvää ja varmaankin pian aurinkoista kesää toivottaen

Matti Marttinen.

Avustuskassa patistaa hammastarkastuksiin

Kuusankosken tehtaitten avustuskassan hallitus muutti 23.4.1987 pitämässään kokouksessa hammashoidon enimmäiskorvausrajan 3 000 markasta 4 000 markkaan. Uusi korvausraja on ollut voimassa heinäkuun alusta lukien. Muutosta perustellaan paitsi kohonneilla kustannuksilla myös 3 000 markan enimmäisrajan vanhentuneisuudella.

”Paras keino kustannusten tuntuvaan pienentämiseen olisi säännöllinen hammastarkastuksessa käynti ja aktiivinen kotihoito”, kuvaa avustuskassan hoitaja, sosionomi **Tapani Kivelä** avustuskassan hallituksen pyrkimyksiä.

Määräaikaistarkastukset tulevat halvemmaksi kuin kerralla suoritettavat suuret korjaukset.

Kassan hallitus tuo enimmäisrajan ylittäviä korvaushakemuksia tulevan nykyistä vähemmän ja ryhtyy vastaisuudessa tiukentamaan otteitaan. Avustuskassan vuotuisista

kuluista hammashoidon korvauskustannukset ovat suurin lisäetuus.

Avustuskassan hoitaja Kivelä määrittelee tyypillisiksi enimmäiskorvausrajan ylittäjik-

si 50-luvulla syntyneet nuoret miehet, jotka eivät kouluhammashoidon ja armeijan tarkastuksien jälkeen ole saaneet hammashoitoa jopa 5–10 vuoteen.

”On perin inhimillistä lykätä hammashoittoa hankkiutumista”, toteaa hammaslääkäri **Risto Torppa**. ”Tästä seuraa kuitenkin ajan oloon paitsi taloudellisia myös terveydellisiä haittoja. Määräajoin tapahtuva hampaiston tarkastus vähentää kokonaisuhoitoaikaan pienentäen kustannuksia. Myös hoidon luonne muuttuu korjaavasta terveyttä ylläpitävään hoitoon.”

Tilastotkin tukevat määräaikaishoitomenetelmää. Jo kolmantena vuotena kutsuhoidon aloittamisesta hammas-

hoitokulut puoliintuvat.

”Kuten tehtaankoneet ja laitteet myös hampaat tulisi huoltaa ennakkoon ja näin akuutti hoitotarve pienentyisi huomattavasti. Säännöllistä hoitoa nauttivan potilaan suu on yleensä oireeton. Kiireellistä hoitoa tarvittaessa tiedot hampaistosta löytyvät oman hammaslääkärin arkistosta”, sanoo Torppa.

Sekä hammaslääkärin että avustuskassan taholta korostetaan oman panoksen merkitystä hammashoidossa. Hammaslääkäri opastaa suun päivittäisessä hoidossa ja määräajoin suorittamassaan tarkastuksessa huolehtii tarvittavista korjauksista.

Teksti: Saara Torppa
Kuva: Tuomo Pitkänen

Kalaa tuli — arvokalat pysyivät piilossa

Teksti: Irma Niemi
Kuvat: Kalevi Pihkala

Viime viikonvaihteessa Kymijoella järjestetyn valtakunnallisen Kuusankoski 1. onki/uistelutapahtuman kalasaalis oli runsas vaikkei odotetunlainen. Arvokalat eivät koukkuun tarttuneet.

Vuorokautiseen uistelukilpailuun osallistui 25 venekuntaa parhaimmista miehistöineen ja rannalta onkijoita löytyi 81. Kilpailijat olivat pääasiassa pohjoiskymenlaaksolaisia. Kisan järjesti Kuusankosken Kalastusseura.

Tapahtuman yhtenä tavoitteena oli osoittaa, että Kymijokea voidaan nykyisin hyödyntää turvallisesti kalastuksenkin osalta. Onki/uistelu-tapahtumasta pyritään saamaan jokavuotinen.

Pydydyistä kilpailuhauista otettiin näyte, josta pyritään selvittämään pääasiassa kalojen elohopeapitoisuus. Tutkimuksen suorittaa kaupungin terveystarkastaja **Jukka Silfversten**. Tutkimuksen tulokset selvitetään myöhemmin.

Kilpailuun oltiin tyytyväisiä

Uistelijoiden kilpailualueena oli Kymin tehtaalla ja Keltin voimalaitoksen välinen vesialue. Onkimiehet heiluttivat vapojaan joen Sommelon puoleisella rannalla Kuusaan sil-

Valkealainen Salme Toivari luotti matosyöttiin.

Kuusi haukea toivat voiton Pasi Huoviselle ja Vesa Piilille uistelukilpailussa.

lasta Aranojalle saakka.

Rantaonkijoiden kalapaikka ratkesi arvala ja virrassa kampaillat veneet oli numeroitu. Kilpailuun oltiin tyytyväisiä niin kilpailijoiden kuin järjestäjienkin puolella. Mutta kyllä vähän nurinaakin kuului: liikaa heinää, siimat lepässä ja tietenkin: "Ei se syö!"

Ei voittoa kuusankoskelaisille

Hauki oli kisan suosikkikala. Sen paremmin rannalta onkijat kuin uistelijatkaan eivät saaneet koukkuihinsa lohikalaa. Paikkakunnan omilla kalamiehillä ei tällä kertaa ollut tuuria, sillä parhaat palkinnot menivät muihin kuntiin.

Uistelukilpailun voitti pari **Pasi Huovinen** ja **Vesa Piili**. Kaverukset nostivat veneeseensä kuusi haukea, joiden yhteispaino oli 7 765 g. Suurimman kalan paino oli reilut puolitoista kiloa ja pienin painoi vajaan kilon.

Kouvolassa asuva Pasi ja Anjalasta kotoisin oleva Vesa olivat ensimmäistä kertaa tämäläisissä uistelukisoissa. Miehet lähtivät kilpailuun leikkimielellä. Kovasti mainostetut lohikalat eivät kaveruksia kiinnostaneet, vaan tavoitteena oli nostaa niin paljon haukea kuin mahdollista.

Joessa on runsas kalakanta

Kymijoki on 206 000 kalanpoikasta. Tähän määrään sisältyy 17 275 kpl järvitaimenta, 175 590 kpl siikaa ja 13 200 kpl kuhua. Viime vuonna Kuusankosken alueelle istutettiin 20 000 kpl harjuksia.

Alueelle istutetaan lisäksi säynettä lahnaa ja haukea. Kuluvaan vuoden istutusmäärät noudattavat viime vuoden tasoa.

Kymijoen paikalliskaloista tärkeimmät pyynnin kohteet ovat olleet hauki, lahna ja made. Eikä sovi unohtaa jokapaikan vakio-kaloja ahventa ja särkeäkään.

Kymen kalastuspiiristä saatujen tietojen mukaan Kymijokeen tehtiin viime vuonna istutuksia, kalastusalueelle Iitti-Jaala, yli

"Ei meillä mitään erikoisvehkeitä ollut. Rapalaa vaan vedettiin." Miehet ovat innokkaita urheilukalastajia ja käyvät kalassa pääasiassa Anjalankosken suunnalla. "Meillä on Anjalassa oma kalastuskerhokin." Saadut hauet eivät ruokapöytään asti pääse, vaan ne heitetään pois.

Onkikilpailussa nosti eniten kalaa, 8 740 g, veteraanisarjassa on-

kinut **Erkki Laitinen** Kotkasta. Miesten sarjan voitti iittiläinen **Raimo Kammonen** 5 310 g ja naisten sarjan **Tuula Arila** Helsingistä 1 170 g. Nuorten alle 14-vuotiaitten onkikisan voitto meni Kouvolaan **Kimmo Peltonalle**, 170 g, ja alle 18-vuotiaitten parhaan kalasaaliin sai **Jouni Lillman** Myllykoskelta, 6 830 g.

Kymiläinen! Voit tilata Uutiskymin kotiisi

Kymi-ryhmän tiedotustoimikunnassa on päätetty, että kymiläiset voivat halutessaan tilata Uutiskymin kotiinsa. Lehden jakelu työosastoille jatkuu normaalista. Palauta alla oleva tilauskuponki tiedotukseen, Terttu Niilo-Rämälle.

Tilaan Uutiskymin

Nimi

Osoite

Henkilönumero

Jatkoa etusivulta

Ensimmäinen iso tasasuuntaaja saatiin osittain toimimaan jo klo 1.15, ja täyteen toimintaan aamulla. Pienemmät tasasuuntaajat kytkettiin klo 3.20, ja täyteen tuotantoon klooritehdas pääsi lauantaan aamupäivällä.

Peroksidille saatiin aamuneljältä sen verran vetyä, että sitä päästiin käynnistämään.

Kloorin tuotantokatos ei aiheuttanut vaikeuksia tehtailla.

Jatkoa sivulta 2

lalaatujen myyntiä. Huomattavana parannuksena Schneider näkee myös sen, että Nordland Papier alkaa valmistaa päällystettyä paperia. Tällöin Kymmene AG pystyy kilpailemaan tasaväkisesti keski-eurooppalaisten toimittajien kanssa myös toimitusajoista.

Kymmene AG:n liikevaihto oli viime vuonna 17 miljoonaa Sveitsin frangia. Yhtiö työllistää 5 henkilöä.

Henkilö-
uutiset

Jari-Pekka Tyyskä

Jari Pudas

Tauno Tanska

Kymi-ryhmä

Hallinnollinen osasto

Oik.kand. **Jari-Pekka Tyyskä**, 24, on 13.7.1987 alkaen nimitetty lakimieheksi lakiasiainosastolle. Hän siirtyy yhtiön palvelukseen Asianajotoimisto Hannu J. Korhonen Ky:stä Turusta, jossa hän on toiminut vuodesta 1985. Lisäksi

Tyyskä on ollut Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan assistenttina.

Hienopaperiyksikkö

Insinööri **Jari Pudas**, 34, on 1.7. tullut hienopaperiyksikön palvelukseen. Pudas toimii aluksi PK 9-projektissa ja siirtyy myöhemmin käyttöinsinööriksi. Ennen Kymen palveluksen

tuloaan Pudas työskenteli Teollisuussuunnittelu Oy:ssä.

Kansainvälinen myyntiverkosto

Ekonomi **Jussi Närvi**, 27, operatiiviselta kuljetusosastolta on 9.6.1987 siirtynyt talous- ja kuljetushallinnon tehtäviin Kymmene-Boucher S.A:n palvelukseen Ranskaan.

Teknillinen hallinto

Teknillinen osasto

Teknikko **Tauno Tanska**, 32, on 9.7.1987 siirtynyt instrumenttisuunnitteluteknikoksi Kymen instrumenttisuunnitteluosastolle. Hän toimi aiemmin Kaukaan sähkö- ja instrumenttiosastolla.

Sienien keruu- ja valmistuskurssi

Kemian Perinnekerho pitää ohjatun sienien keruu- ja valmistuskurssin Toimelassa lauantaina 29.8.1987 klo 9.00.

Kurssin hinta on 30 mk ja se on tarkoitettu kaikille yhtiöläisille, mutta osanottajien määrä on rajoitettu.

Ilmoittautumiset **Rai-li Aholle**, puh. 2719 tai **Ahti Lindstenille**, puh. 2738.

Kymenrannan sauna ja pesutupa

on suljettuna vuosiloman ja korjausten takia 10.8.—5.9.1987.

Järjestöt

Paperiliiton Voikkaan osasto 36

Eläkeläisten retki Niitylahteen järjestetään keskiviikkona 12.8.1987. Ennakkokoilmoitautumiset viimeistään 7.8. mennessä pääluottamusmiehen toimistoon puh. 889 521.

Linja-autot lähtevät klo 10.00 ja ajavat reittiä:

Auto n:o 1: Virtakiven sauna — Seuratalo — Hirvelänmäki — vanhaa tietä Oravalaan (ent. Tiihosen kauppa) — uutta tietä Voikkaalle — Mattila (Harjunrannan risteys) — Pilkanmaan koulu — Kipparinkurvi — Niitylahti.

Auto n:o 2: Lapinmäki — Työväentalo — Tähteenkatu — Puistokatu — Valtakatu — Pohjoistie — Kipparinkurvi — Niitylahti. Paluu Niitylahdesta noin klo 15.30.

Uranpirtin käyttäjille

Avaimiaan saa yks'ysistä, Niementie 5. Pirtillä on myös yöpymismahdollisuus.

Avaimien hakijat huom! Avaimista on huutava pula, joten palauttaneite avaimen heti käyttötarpeenne jälkeen, sillä on paljon kysyjä, joille joudumme antamaan ei oota.

Avaimen voi palauttaa myös toimiston aukioloajan ulkopuolella pudottamalla sen Yks'ysin postiluukusta.

Avain merkataan palautetuksi numeron perusteella.

Hyviä kesälöylyjä toivottaen: Yks'ysin työhuonekunta

Kuusankosken Sähkämiehet osasto 74

Rantaongintakilpailut pidetään Lappalalla keskiviikkona elokuun 5. päivä klo 17.30. Samalla koko perheen saunailta. Eläkeläiset ja jäsenet perheineen tervetuloa. Kahvitarjoilu.

Naistenkerhot

Ykköset tekevät retken Verlaan 24.-26.8. Lähtö kello 11.00 Lamminrannasta.

Merkki-
päivät

Kuusankoski

I-kalanterinhoitaja **Lauri Huovila** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 10.8. Hän on syntynyt Säkijärvellä.

Huovila on tullut yhtiön palvelukseen Voikkaan paperitehtaalle vuonna 1955. Hänen vapaa-aikaansa kuuluu ulkoilu.

Veturinkuljettaja **Eero Tiilikainen** kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 24.8. Hän on syntynyt Kymissä.

Tiilikainen tuli yhtiön palvelukseen uittomieheksi Voikkaan ulkotyöosastolle vuonna 1956. Vuonna 1964 hän siirtyi junamieheksi kuljetusosastolle ja nykyisessä toimensaan hän on ollut vuodesta 1974 lähtien.

Markku Vanhala

Voikkaan tehtaan työsuojeluvaltuutettu **Markku Vanhala** työsuojeluosastolta täyttää 50 vuotta 30.8. Hän on syntynyt Kouvolassa.

Vanhala tuli Voikkaan paperitehtaalle prässipojaksi vuonna 1953, paria vuotta myöhemmin hän siirtyi rullamieheksi. Vuonna 1957 hän kävi sotaväen ja tuli heti seuraavana vuonna Voikkaan ra-

kennusosastolle apumieheksi. Samana vuonna hän siirtyi paperitehtaalle rullamieheksi, mitä tehtävää hän hoiti vuoteen 1961, jolloin hänet nimitettiin sylinterimieheksi. Vuonna 1972 Vanhala nimitettiin PK 12:n koneenhoitajaksi ja nykyisessä toimessaan, Voikkaan tehtaalla työntekijän työsuojeluvaltuutettuna hän on ollut vuodesta 1978.

Markku Vanhala on aktiivisesti mukana kunnallispolitiikassa. Nykyisin hän on Kuusankosken kaupungin teknisen lautakunnan jäsen sekä kaupunginvaltuuston että koululautakunnan varajäsen. Hän kuuluu Voikkaan Työväenyhdistyksen johtokuntaan sekä Voikkaan SYP:n valvojiin. Kymiyhtiön 100-vuotisäätiön hallintokunnassa hän on ollut mukana vuodesta 1972 lähtien.

Erilaisia luottamustehtäviä Paperiliiton Voikkaan osasto 36:ssa hän on hoitanut vuodesta 1961 lähtien.

Vapaa-aikanaan Vanhala viihtyy omakotitalon ja mökin töissä.

Hihnahuoltomies **Reino Väärälä** Voikkaan konekorjaamolta täyttää 50 vuotta 24.8.

Väärälä tuli yhtiön palvelukseen ammattikoulun oppilaana prässipojaksi puhallinkoneelle Voikkaan paperitehtaalle vuonna 1954. Nykyisessä toimessaan hän on ollut vuodesta 1955 lähtien.

Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n luottamusmiehenä **Reino Väärälä** on ollut vuodesta 1977. Hän on kuulunut usei-

den vuosien ajan Kuusankosken Vedon ja Kumupeikkojen johtokuntaan. Väärälä on aikoinaan pelannut jalkapalloa nuorten maa-joukkueessa ja voittanut useita piirimestaruuksia. Yhtiön yleisurheilukilpailun hän voitti vuonna 1956.

Urheilun lisäksi Väärälän vapaa-aikaan kuuluu kalastus.

Eläkeläiset kesäretkellä

Hallan eläkeläisten kesäretki alkoi 10.6. kahdeksalta suuntana Kuusankosken kalliosuojan urheilutilat ja palomuseo.

Tehdaskaupungista ajettiin suureen kaupakapunkiin — Lahteen. Sikääläinen kesäinen tori viehätti retkeiläisiä. Seuraava matkakohde oli Vierumäen urheiluopisto.

Iltapäivällä pysädyttiin syömään Heinolassa ja maittava ateria nautittiin hotelli Kumpelissa. Matka jatkui Kuorttiin, jossa perhdyttiin Studiolasilla lasinpuhaltamiseen.

Sokerina pohjalla oli tutustumiskäynti Veikarjärven varuskunnassa. Joukkoa opasti asiantuntevasti mukava kapteenismies, jolle tyytyväiset retkeläiset kajauttivat kiitoslauluna Kymenlaaksolaisen laulun. Kotiin saavuttiin kello kymmenen jälkeen jo hieman väsyneinä. Retki oli onnistunut ja osallistujat olivat kiitollisia Kymille saamastaan tuesta retken tekemiseen.

Mauri Tani

Kiitokset

Parhaat kiitokseni työtovereille ja kaikille teille, jotka muistitte minua jäädessäni pois työelämästä.

Matti Laurila

Lämmin kiitos Kuusanniemen työnjohtolle ja työtovereille muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.

P Taavila

Parhaat kiitokset työtovereille muistamisesta.

Pentti Kukkonen Juankosken kartonkitehdas

Lämpimät kiitokseni teille kaikille, jotka ystävällisesti muistitte minua jäädessäni pois työelämästä.

Aune Kaartinen

Sydämellinen kiitos merkkipäiväni muistamisesta.

Pertti Karhu

Lämmin kiitokseni yhtiölle ja työtovereille sekä muille yhtiöläisille lähtiäistilaisuuksista ja saamistani lahjoista siirtyessäni eläkkeelle.

Ole Sjövall

Parhaimmat kiitokset kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Pentti Sopanen

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Aulis Marstio

UUTISKYMI

Kymmene Oy:n Kymi-ryhmän julkaisu 47. vuosikerta

PÄÄTOIMITTAJA
Reijo Virta puh. 2168, (suora 951-402 2168)
TOIMITUSSIHTEERI
Kimmo Rekimies puh. 2169, (suora 951-402 2169)
TOIMITUKSEN SIHTEERI
Irma Niemi puh. 2173, (suora 951-402 2173)
VALOKUVAAJA
Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

KIRJAPAINO
Kouvolan Kirjapaino, Katajajarjuntie, 45720 Kuusankoski 2, Puh. vaihte 951-4021
PAPERI:
Kymen paperitehtaan KymArt Gloss 100 g/m²
Lehden seuraava numero ilmestyy 26.8. Lehden tarkoitettujen aineiston on oltava toimituksessa viimeistään 17.8. klo 16.00.

TOIMITUS
Kymmene Oy, Kymi-ryhmä, Tiedotusosasto, Niementie 13, 45700 Kuusankoski, Puh. vaihte 951-4021, Teleks 52211 kymco sf, Telekopio 951-43 197

“Päätös ei ollut helppo”

Sopanen siirtyi maatilasta töistä Golfkeskuksen kenttämestariksi

”Laskin jokin aika sitten, että täällä Eerolassa on kuljetettu noin 10 000 autokuormallista maata paikasta toiseen. Neljä hehtaaria golfradasta on nyt kylvetty ja kasvamassa, yhteensä nurmikkaa tehdään noin 30 hehtaarin alueelle”, summaa Kuusankosken Golfkeskuksen kenttämestari **Pentti Sopanen** työmaansa nykytilaa.

Sopanen vietti kesäkuussa 50-vuotisjuhliansa. Aikaisempina vuosina hän johti syntymäpäivänsä aikoihin Eerolan maatilalla kesätöitä. Tänä keväänä kylvökoneiden tilalla pelloilla möyriivät maansiirtokoneet ja kuorma-autot.

”Kun oli elämäntyönsä tehnyt tällä tilalla ja nähnyt monessa asiassa oman käteensä jäljen, ei ratkaisu työn vaihtamisesta ollut helppo”, kertoo Sopanen.

”Päätös vaati paljon ajattelua, mutta maan ja kasvun kanssa olen tekemisissä uudessakin työssä. Ero on siinä, että sitä mikä aikaisemmin oli rikkaruohoa, joutuu nyt kasvattamaan”, miettii Sopanen.

”Tämäkin työ on mielenkiintoista ja kiireistä. Sellaisia pulmia, joita maalaisjärjellä ei olisi voinut selvittää, ei ainakaan vielä ole tullut vastaan.”

”Tuonne ne harjoitusviheriöt tulevat”, viittaa Pentti Sopanen rautakasilla.

Sopanen kertoo, että maamiehen ammattitaitoa tarvitaan runsaasti, vaikka golfradan arkkitehti määrittelee alueen yleisen ilmeen. ”Meillä on puolestamme kokemusta paikallisista olosuhteista. Maastossa pitää käyttää silmiään.”

Paljon jo valmiina

Eerolan Golfkeskuksen harjoituslyöntipaikka vihertää jo vahvasti, rypsi kuitenkin pyrkii vielä siellä täällä esiin. Harjoitusviheriöt on kylvetty valmiiksi. Eerolan entisen päärakennuksen viereen, piha-

alueelle tehdään lämmitettyä harjoitusviheriötä. Heinäkuussa vastuslangat vielä paistivat paljaana. Päärakennuksen päätyhuoneessa esitellään golfvälineitä. Samassa talossa on myös Sopasen työhuone.

”Golfvälineiden kanssa minulla ei ole mitään tekemistä, olen vain kenttämestari”, sanoo Sopanen. Hänen tehtäviinsä kuuluu kentän hoitovastuu.

Nyt Sopasella on kahdeksan alaista. Työtä riittää, sillä yhdeksälle lämmitettävälle viheriölle on kaapelien ja kastelujärjestelmän vedon jälkeen saatava myös nurmikonkasvu

alkuun; yhteensä viheriötä tulee 18 kappaletta. Kylvöt jatkuvat elosyyskuulle, talvella saaneerataan rakennuksia ja keväällä tehdään hiekkabunkkerit ja hoidetaan nurmea.

Valmiin kentän hoito vaatii työnjohdon lisäksi 4-5 henkilön työpanosta riippuen siitä, minkätasoisena kenttä aiotaan pitää. Valmiit viheriöt, 18 varsinaista ja 4 harjoitusviheriötä, niitetään päivittäin. Kun yhden pinta-ala on noin 500 neliometriä, joudutaan joka päivä huolehtimaan, että reilusti yli hehtaarin alueella nurmen pituus on 3,5 millin ja 8 millin välillä.

Väylät puolestaan niitetään pari kertaa viikossa, niillä ruohikon pituus saa olla korkeintaan 25 millia.

Kotona viljellään

Pentti Sopasen koti on nykyään Mäntyharjulla. Siellä on metsää ja peltoa sen verran, että tuntuma maaseutuun ja viljelykseen säilyy.

Jo kolmen vuoden ajan Sopasen viikkorytmiin on kuulunut kolme yöpymistä Eerolassa ja loput kotona. Järjestely jatkuu senkin jälkeen, kun golfaus on toden teolla alkanut Eerolassa.

Sairauskohtaus johti kuolemaan

Työkoneen kuljettaja **Eino Olavi Vainio**, 58, kuoli 25.7. Kuusanniemen tehdasalueen hakekentällä saamaansa sairauskohtaukseen.

Vainion kuljettaman kauhakuormaajan moottoritilassa syttyi klo 16.20 tulipalo, joka sammutettiin paikalla olleen henkilökunnan voimin. Vainio osallistui palon alkusammutukseen, mutta keskeytti sen tunnettuaan pahoinvointia.

Vainio kuljetettiin välittömästi Kuusankosken aluesairaalaan, jossa hän elvytyksestä huolimatta kuoli.

Eino Olavi Vainio oli tullut Kymin palvelukseen vuonna 1945 Haukkasuolle. Hän oli perheellinen.

Jatkoa etusivulta

Muuna aikana tarve tyydytetään pääasiassa autokuljetuksilla ja talvisin myös rautateitse.

Kuusanniemen sellutehtaan vuotuisesta raaka-ainetarpeesta, noin 1,9 miljoonasta m³:stä, on uittopuun osuus huomattavasti vähäisempi, noin 5 prosenttia. Mäntyä määräästä on 65 000 m³ ja koivua 35 000 m³.

Kuusanniemeen tulevaa uittopuuta ajetaan parhaillaan veteen ja ensimmäiset niput saapuvat Kuusaanlampeen heinäkuun lopulla. Pääosa puusta nostetaan Kuusaanlamella junaan ja siirretään rautateitse Kuusanniemeen.

Keskuskonttoriin uudet neuvotteluhuoneet

Keskuskonttorin alakeran pohjoispäätyyn on valmistunut kesän aikana kaksi uutta neuvotteluhuonetta. Isomman huoneen pöydän ympärille mahtuu enintään 26 henkilöä, lisätuoleja on neljä. Pienempi neuvotteluhuone on tarkoitettu enintään 12 henkilölle, lisätuoleja on neljä.

Kummassakin huoneessa on asianmukaiset neuvotteluhuoneen kalusteet ja välineet, isompaan kuuluu lisäksi TV ja videolaitteet.

Neuvotteluhuoneiden varaukset hoitaa **Tarja**

Kuntonen, puh. 2226. Uudet huoneet otetaan käyttöön 17.8.1987.

Nimikilpailu

Keksi uusille neuvotteluhuoneille nimet! Kaikilla asiasta kiinnostuneilla yhtiöläisillä on mahdollisuus osallistua kilpailuun. Parhaat ehdotukset palkitaan. Lähetä nimiehdotuksesi 15.8. mennessä **Jonna Mäkilä-Lundbergille**, keskuskonttorin I. kerros.

Sellutehtaalla palkittiin aloitteentekijät

Kuusanniemen sellutehtaan aloitetoimikunnan kokouksessa palkittiin kesäkuun 10. päivä kaksi ahkeraa aloitteiden tekijää. I-vaikaisija **Kalevi Pyykkönen** sellutehtaalta ja ylisähköasentaja **Unto Heinonen** sellun kunnossapidosta ovat viimeisen 10 vuoden aikana tehneet kumpikin viisi palkittua aloitetta. Kunniakirjat ja rahapalkinnot luovutti sellutehtaan johtaja **Pekka Koivisto**.

Unto Heinonen on saanut palkinnon aloitteistaan, jotka ovat koskeneet hihnaharjan moottorin suojausta, purukeittämön valvontakameran paikan muuttamista pölyhaittojen vähentämiseksi, lastukuljettimen magneettitoiminnan parantamista sekä merkkivalolamppujen käyttöään pidentämistä ja putkitunnelin valaistuksen muuttamista. Heinosen tekemät parannusehdotukset ovat varmis-

taneet tuotantoprosessin käyntiä ja pidentäneet huoltovälejä.

Monivuotisena aloitetoimikunnan jäsenä Unto Heinonen on muiden aloitteidensa lisäksi tehnyt useita ehdotuksia koko aloitetoimiminnan kehittämiseksi.

Kalevi Pyykkösen aloitteet ovat niin ikään tukeneet tuotantoprosessia ja nopeuttaneet häiriöiden selvittämistä. Hän on ehdottanut muutoksia koivusellun

pumppauksen säätömeen ja hänen aloitteistaan on muutettu massan syöttöä hapotustorniin. Pyykkösen ehdotuksista on löytynyt apua myös tukkeutuneen pyörrepuhdistimen avaamiseksi. Kaksi muuta palkittua aloitetta ovat liittyneet lajittimien ja saostajien sähköisen lukituksen muuttamiseen ja puruselluputkien tukkeutumisen estämiseen.